

Ukaz o proglašenju Zakona o morskome ribarstvu

Proglašavam **Zakon o morskome ribarstvu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Petoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2025. godini, dana 26. juna 2025. godine.

Broj: 01-009/25-1254/2

Podgorica, 27. jun 2025. godine

Predsjednik Crne Gore,

Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Petoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2025. godini, dana 26. juna 2025. godine, donijela je

Zakon o morskome ribarstvu

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 69/2025 od 3.7.2025. godine, a stupio je na snagu 11.7.2025.

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom propisuje se način upravljanja i zaštita morskih bioloških resursa, način i uslovi obavljanja ribolova, prikupljanje podataka u ribarstvu i postupanje sa njima, sljedljivost proizvoda ribarstva, upravljanje ribolovnom flotom, kao i druga pitanja od značaja za morskome ribarstvo.

Ribolovno more

Član 2

Ribolovno more Crne Gore (u daljem tekstu: ribolovno more) obuhvata morski i podmorski prostor unutrašnjih morskih voda, teritorijalnog mora i epikontinentalnog pojasa Crne Gore, određen zakonom kojim se uređuje more.

Ribolovno more obuhvata i morske prostore isključive ekonomske zone, u skladu sa zakonom kojim se uređuje more.

Granicom ribolovnog mora u rijekama koje se ulivaju u more smatra se linija na kojoj voda prestaje biti postojano slana.

Primjena zakona

Član 3

Ovaj zakon primjenjuje se na sva ribarska plovila pod zastavom Crne Gore.

Ovaj zakon primjenjuje se na privredna društva, preduzetnike i fizička lica koja obavljaju ribolov u ribolovnom moru Crne Gore, kao i na sve subjekte u procesu prerade i stavljanja na tržište proizvoda ribarstva na teritoriji Crne Gore.

Ovaj zakon primjenjuje se i na ribarska plovila drugih država zastava kada obavljaju ribolov u ribolovnom moru Crne Gore.

Javni interes

Član 4

Riba i drugi morski organizmi, kao dobro od opšteg interesa, uživaju posebnu zaštitu i koriste se na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Javni interes ostvaruje se na način da se obezbijedi dugoročna održivost i održivi razvoj ribarstva, kroz:

1) postizanje održivosti sa ekološkog, društvenog i ekonomskog aspekta, uz postizanje doprinosa zapošljavanju i dostupnosti zaliha hrane;

2) primjenu pristupa predostrožnosti u upravljanju ribarstvom u nastojanju da se obezbijedi obnova živih morskih

bioloških resursa i održavanje populacija izlovljanih vrsta iznad nivoa koji mogu da obezbijedi najveći održivi prinos;

3) obezbjeđivanje upravljanja ribarstvom zasnovanog na ekosistemu, na način da se negativni uticaji ribolovnih aktivnosti na morski ekosistem smanje na najmanju moguću mjeru, kao i da se aktivnostima ribarstva izbjegava degradacija morske životne sredine;

4) doprinos prikupljanju naučnih podataka;

5) postupno eliminisanje odbacivanja ulova;

6) obezbjeđivanje iskorišćavanja neželjenog ulova na najbolji mogući način, ako je to potrebno, bez stvaranja tržišta za one ulove koji su manji od minimalne referentne veličine potrebne za očuvanje;

7) omogućavanje uslova za ekonomski isplativ i konkurentan ribolov i prerađivačku industriju, kao i za aktivnosti na obali koje su povezane sa ribolovom;

8) sprovođenje mjera za usklađivanje ribolovnog kapaciteta flote sa nivoima ribolovnih mogućnosti;

9) doprinos primjerenom životnom standardu za one koji zavise od ribolovnih aktivnosti;

10) vođenje računa o interesima potrošača i proizvođača;

11) promovisanje aktivnosti obalnog ribolova, uzimajući u obzir društveno-ekonomske aspekte;

12) postizanje usklađenosti sa propisima kojima se uređuje oblast zaštite životne sredine, radi postizanja dobrog stanja životne sredine.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **morski biološki resursi** su raspoložive i dostupne žive morske vodene vrste, uključujući anadromne i katadromne vrste tokom njihovog života u moru;

2) **minimalna referentna veličina za očuvanje** je veličina živih morskih vodenih vrsta uzimajući u obzir zrelost ispod koje se primjenjuju ograničenja ili podstiče izbjegavanje ulova putem takve ribolovne aktivnosti, i zamjenjuje je, gdje je to relevantno, najmanja iskrcajna veličina;

3) **odbačeni ulovi** su ulovi koji se vraćaju u more;

4) **proizvodi ribarstva** su vodeni organizmi koji su rezultat bilo koje ribolovne aktivnosti ili proizvodi dobijeni od njih;

5) **zapovjednik ribarskog plovila** je odgovorno lice za obavljanje privrednog ribolova na ribarskom plovilu;

6) **ribolovna aktivnost** je traženje ribe, bacanje, polaganje, povlačenje, potezanje i izvlačenje ribolovnog alata, izvlačenje ulova na plovilo, prekrcaj, zadržavanje na plovilu, prerada na plovilu, premiještanje, stavljanje u kaveze, tov i iskrcaj ribe i proizvoda ribarstva;

7) **ribolovni kapacitet** je nosivost plovila izražena u GT (bruto tonaža) i njegova snaga u kW (kilovati);

8) **sportsko-rekreativni ribolov** su nekomercijalne ribolovne aktivnosti kojima se iskorišćavaju morski biološki resursi u svrhu rekreacije, turizma ili sporta;

9) **ribolovna mogućnost** je količinski određeno pravo na ribolov, izraženo u ulovu i/ili ribolovnom naporu;

10) **ribolovni napor** je proizvod kapaciteta i aktivnosti ribarskog plovila ili zbir ribolovnih napora svih plovila u grupi;

11) **iskrcajno mjesto** su djelovi lučkog područja namijenjeni iskrcaju ulova ribe i drugih morskih organizama iz privrednog ribolova na moru ili njihovih proizvoda;

12) **koraligeno stanište** je dio morskog dna koji karakteriše dominantno prisustvo posebne biološke zajednice koja se naziva "koraligena" ili gdje je takva zajednica postojala i potrebno joj je obnavljanje;

13) **koralni greben** grupni izraz za vrlo kompleksnu biogenu strukturu koja nastaje trajnim prekrivanjem prethodno postojeće kamene ili tvrde podloge krečnjačkog sloja, korom koja se uglavnom oblikuje rastom krečnjačkih crvenih koralnih algi i životinjskih organizama, kao što su sunđer, ascidije, žarnjaci (gorgonije, morske lepeze, itd.), morske mahovine, mnogočekinjasti crvi, člankoviti crvi, zajedno sa drugim organizmima koji učvršćuju krečnjak;

14) **dno pokriveno mäerlom** je područje na čijem morskome dnu preovladava posebna biološka zajednica pod nazivom „mäerl" ili gdje je takva zajednica postojala i treba je obnoviti;

15) **mäerl** je grupni izraz za biogenu strukturu koja se sastoji od više vrsta crvenih koralnih algi (*Corallinaceae*), koje imaju tvrdi skelet od kalcijuma i rastu kao samostalne, slobodnoživeće koralne alge u obliku grane, grančice ili čvora na morskome dnu i oblikuju nakupine u naborima na muljevitom ili pjeskovitom morskome dnu, koje se uobičajeno sastoji od jedne ili različitih kombinacija crvene alge, posebno *Lithothamnion coralloides* i *Phymatolithon calcareum*;

16) **krst Sv. Andrije** je grabulja koja na način slično makazama prikuplja žive školjke i/ili crvene korale sa morskome dna;

17) **povlačni ribolovni alati** su sve povlačne mreže kočice i obalne mreže potegače, koje u vodi aktivno pokreće jedno ili više ribarskih plovila ili bilo kakav drugi mehanički sistem;

18) **pridnene povlačne mreže kočice** su povlačne mreže koje aktivno povlače jedno ili više ribarskih plovila, a sastoje se od mreže sa zadnje strane zatvorene vrećom (sakom), a koje su oblikovane i opremljene za rad na morskome dnu ili blizu

njega;

19) **obalne mreže potegače** su okružujuće mreže i povlačne okružujuće mreže koje se postavljaju sa plovila i povlače prema obali jer se njima rukuje sa obale ili sa plovila vezanog ili usidrenog uz obalu;

20) **dredže** su ribolovni alati koji se aktivno povlače glavnim pogonskim motorom (dredža koja se povlači plovilom) ili se vuku motornim vitlom sa usidrenog plovila (mehanička dredža), odnosno koji su opremljeni hidrauličnom opremom (hidraulične dredže) i koje se potežu ručno ili ručnim vitlom u plitkoj vodi sa ili bez plovila radi lova školjaka, puževa ili sunđera (ručne dredže);

21) **lebdeća (plovuća) mreža** je svaka mreža koja se drži na površini mora ili na određenoj udaljenosti ispod površine mora uz pomoć plutajućih naprava, i koja pluta nošena strujom, samostalno ili sa brodom za koji je pričvršćena, a može da bude opremljena dodacima koji je stabilizuju ili ograničavaju njeno plutanje;

22) **mreže stajačice** su sve vrste jednostrukih mreža stajačica, zaplećućih mreža ili trostrukih mreža stajačica, pričvršćenih za morsko dno kako bi riba u njih doplivala i njima se zapetljala ili zaglavila;

23) **trostruka mreža stajačica** je mreža stajačica koja se sastoji od nekoliko slojeva mrežnog tega sa dva spoljašnja sloja velike veličine oka mrežnog tega između kojih se nalazi okvir manje veličine oka mrežnog tega;

24) **jednostruka mreža stajačica** je mreža stajačica koja se sastoji od jednog komada mrežnog tega, koju u vodi uspravno rastegnutu drže plovci i tegovi;

25) **okružujuće mreže plivarice** su okružujuće mreže čije se dno steže uz pomoć užeta na dnu mreže, koje prolazi kroz niz prstena na donjem rubu, što omogućava da se mreža stisne i zatvori;

26) **klopke i vrše** su zamke u obliku kaveza ili košara koje imaju jedan ili više ulaza, namijenjene lovu rakova, mekušaca ili ribe, postavljene na morsko dno ili iznad njega;

27) **parangal** je ribolovni alat koji se sastoji od glavne uzice (osnove) varijabilne dužine, na koju se u razmacima određenim prema ciljanoj vrsti pričvršćuju bočne uzice (pramule) sa udicama, pri čemu se glavna uzica (osnova) postavlja vodoravno ili blizu dna (pridneni parangal), uspravno ili tako da pluta na površini (plutajući parangal);

28) **sertifikovana snaga motora** je najveća stalna snaga motora koja se može postići na izlaznoj priрубnici motora prema sertifikatu;

29) **stok** je morski biološki resurs koji se javlja na određenom području upravljanja;

30) **ribolov bez plovnog objekta** je aktivnost komercijalnog iskorišćavanja morskih bioloških resursa ako se ti resursi ulove ili izlovljavaju bez upotrebe ulovnog plovila kao što su prikupljanje školjaka, podvodni ribolov, ribolov na ledu i ribolov sa obale, kao i ručni ribolov u pjeskovitim plićacima za vrijeme osjeke;

31) **ribarsko plovilo** je ulovno plovilo ili sva druga plovila koja se upotrebljavaju za komercijalno iskorišćavanje morskih bioloških resursa, kao i pomoćna plovila, plovila za preradu ribe, plovila koja obavljaju prekrcaj, plovila za tegljenje, plovila za prevoz mrtve tune i transportna plovila koja se upotrebljavaju za prevoz proizvoda ribarstva, ali isključujući kontejnerska plovila i plovila koja se upotrebljavaju isključivo za akvakulturu;

32) **udičarski alati za big game ribolov** su udičarski alat i oprema, uključujući ribolovni štap i rolu nosivosti 14 kg (30 lb) i više;

33) **iskrcaj** je prvi istovar bilo koje količine proizvoda ribarstva sa ribarskog plovila na kopno;

34) **prekrcaj** je prebacivanje svih ili dijela proizvoda ribarstva sa jednog plovila na drugo;

35) **pristup predostrožnosti u upravljanju ribarstvom** je pristup koji ne dozvoljava da se zbog odsustva odgovarajućih naučnih informacija odloži ili propusti preduzimanje mjera upravljanja za očuvanje ciljanih vrsta, vrsta koje su povezane ili međusobno zavisne i neciljanih vrsta i njihovih staništa;

36) **najveći održivi prinos** je najveća teoretska ravnoteža prinosa koji može da se neprestano prosječno uzima iz stoka pod postojećim prosječnim uslovima životne sredine bez značajnijeg uticaja na proces reprodukcije;

37) **mreža kalimera** je podizna mreža koja se koristi na ušću rijeke Bojane, bez upotrebe plovila;

38) **ulovno plovilo** je plovilo koje je opremljeno ili se upotrebljava za ribolov morskih bioloških resursa u komercijalne svrhe;

39) **područje ograničenog ribolova** je posebno geografski definisano morsko područje unutar jednog ili više morskih basena na kojem su sve ili određene ribolovne aktivnosti privremeno ili trajno ograničene ili zabranjene radi očuvanja morskih bioloških resursa ili zaštita morskih ekosistema;

40) **događaj povezan sa ribarskim plovilom** je svaki ulazak ili izlazak plovila iz flote ili promjena jedne od njegovih karakteristika;

41) **odobreni objekat** je objekat odobren u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane;

42) **male pelagične ribe** su skuše, širuni, incun i srdela;

43) **ribolovno putovanje** je plovitba ribarskog plovila tokom koje se obavljaju ribolovne aktivnosti i koja počinje u trenutku isplovljavanja plovila iz luke i završava njegovim povratkom u luku;

44) **ronilačka oprema** je oprema koja se koristi za disanje tokom ronjenja: scuba oprema, rezervoari za vazduh, vazdušne cijevi i pumpe;

45) **spoljašnja oznaka plovila** je registarska oznaka plovila koja se sastoji od slovne oznake luke i brojeva pod kojim je registrovano plovilo.

II. NADLEŽNI ORGANI

Nadležni organ za morsko ribarstvo

Član 7

Poslove državne uprave u oblasti morskog ribarstva vrši organ državne uprave nadležan za poslove ribarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Liniju koja se smatra granicom ribolovnog mora u rijekama propisuje Ministarstvo.

Naučno-istraživačka institucija

Član 8

Naučno-istraživački rad u oblasti morskog ribarstva vrši Institut za biologiju mora Univerziteta Crne Gore (u daljem tekstu: Institut).

Institut obavlja sljedeće poslove:

- 1) sprovodi naučna istraživanja i praćenje stanja riba i drugih morskih organizama;
- 2) izdaje naučne preporuke i mišljenja o stanju resursa riba i drugih morskih organizama;
- 3) učestvuje u radu radnih tijela koje obrazuje Ministarstvo;
- 4) na zahtjev Ministarstva imenuje naučne i stručne predstavnike koji učestvuju u radu međunarodnih organizacija;
- 5) prati naučno sprovođenje planova upravljanja;
- 6) vrši prikupljanje i obradu bioloških podataka koji se prikupljaju u skladu sa godišnjim programom prikupljanja podataka u morskog ribarstvu, kao i pripremu izvještaja.

Poslove iz stava 2 tač. 1 i 5 ovog člana mogu da obavljaju i druge naučne institucije na osnovu javnog poziva koji raspisuje Ministarstvo.

Sredstva za obavljanje poslova iz stava 2 ovog člana obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: Budžet).

III. PRINCIPI ODRŽIVOG UPRAVLJANJA ŽIVIM RESURSIMA MORA I MORSKOM SREDINOM

Razvoj ribarstva

Član 9

Politiku razvoja ribarstva, ciljeve održivog upravljanja živim resursima u ribolovnom moru Crne Gore i zaštite morske sredine, donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) na predlog Ministarstva.

Mjere za očuvanje i održivo iskorišćavanje morskih bioloških resursa

Član 10

Ciljevi ribarske politike postižu se sljedećim mjerama:

- 1) određivanjem minimalnih referentnih veličina za očuvanje riba i drugih morskih organizama ispod kojih je zabranjen ulov i/ili stavljanje na tržište;
- 2) definisanjem vrste, konstruktivno-tehničkih karakteristika ribolovnih alata i opreme koji se smiju upotrebljavati prilikom ribolova, namjenu, način i pravila njihovog korišćenja, kao i njihovo označavanje;
- 3) definisanjem načina obavljanja ribolova ili ribolovne prakse i postupanje sa ulovom;
- 4) određivanjem područja u kojima je zabranjen ili ograničen ribolov;
- 5) određivanjem vremenskog perioda u kojem je dozvoljen, zabranjen ili ograničen ribolov;
- 6) proglašenjem lovostaja za pojedine vrste riba i drugih morskih organizama;
- 7) zabranom svih ili određenih vrsta i načina ribolova;
- 8) zabranom izdavanja ili ograničenjem broja dozvola za obavljanje privrednog ribolova ili autorizacija ili broja dozvola za sportsko-rekreativni ribolov;
- 9) uspostavljanjem zaštićenih područja i određivanjem načina obavljanja ribolova u njima radi zaštite riba i drugih morskih organizama, njihovih staništa i/ili ekosistema;
- 10) sprovođenjem mjera za ograničenje slučajnog ulova osjetljivih vrsta i ulova neciljanih vrsta ribe i drugih morskih organizama;
- 11) sprovođenjem mjera za smanjenje uticaja ribolovnih aktivnosti na morski ekosistem i morsku životnu sredinu;
- 12) ograničavanjem ribolovnog napora ribarske flote Crne Gore na određenom području ili po pojedinačnoj dozvoli;
- 13) ograničenjem ribolovnog kapaciteta ribarske flote Crne Gore (kW, GT ili broja plovila), na određenom području ili po pojedinačnom plovilu, u zavisnosti od tipa alata i ribolova;
- 14) ograničenjem dozvoljene količine ulova na određenom području, po pojedinačnom ribolovnom alatu ili segmentu flote, pojedinačnoj dozvoli ili pojedinačnoj grupi plovila koja zajedno učestvuju u ribolovu;
- 15) ograničenjem ribolovnih mogućnosti i uspostavljanjem načina raspodjele i upravljanja
- 15) ograničenjem ribolovnih mogućnosti i uspostavljanjem načina raspodjele i upravljanja ribolovnim mogućnostima;
- 16) ograničenjem količine odbačenog ulova ili njegovom zabranom;
- 17) sprovođenjem međunarodnih upravljačkih režima, višegodišnjih planova upravljanja segmentima ribolova ili

stokovima ili planova oporavka koje donose regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom;

18) sprovođenjem međunarodnih akcionih planova i strateških okvira.

Prije donošenja mjera iz stava 1 tač. 1, 4, 5, 6, 7, 9 i 14 ovog člana, potrebno je pribaviti savjet Instituta.

Prije donošenja mjera iz stava 1 ovog člana, sprovode se konsultacije sa stručnim tijelima, udruženjima ribara, privrednom komorom i organizacijama civilnog društva.

U slučaju potrebe hitnog donošenja mjera upravljanja, na predlog Instituta, Ministarstvo donosi pojedinačne mjere ili više njih, na određeno vrijeme, ali ne duže od godinu dana.

Mjere iz stava 1 tač. 1 do 16 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Planovi upravljanja

Član 11

Radi održivog upravljanja određenim vrstama riba i drugih morskih organizama, kao i održivog obavljanja ribolova određenim ribolovnim alatima ili radi oporavka stokova, Ministarstvo donosi planove upravljanja, uzimajući u obzir preporuke i planove upravljanja usvojene od strane regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom.

Ribarska plovila koja obavljaju ribolov iz stava 1 ovog člana podliježu autorizaciji iz člana 23 ovog zakona.

Planovi upravljanja sadrže: opis stanja resursa, vrste stoka na koji se plan odnosi i njihove biološke karakteristike, referentne tačke očuvanja gdje je to moguće, vrste i karakteristike ribolova, svrhu, mjerljive ciljeve, period sprovođenja, mjerljive indikatore za praćenje sprovođenja gdje je to primjenljivo, socio-ekonomske pokazatelje, kao i mjere očuvanja i održivog iskorišćavanja iz člana 4 ovog zakona, kao i druge podatke prema potrebi.

Planovi upravljanja se moraju zasnivati na naučnim podacima.

Planovi upravljanja donose se na period od najduže pet godina, sa mogućnošću revizije tokom tog perioda na osnovu naučnog savjeta ili uslijed promijenjenih okolnosti.

Tehnička podrška

Član 12

Mjere tehničke podrške obuhvataju finansijsku podršku aktivnostima za sprovođenje politike ribarstva, uključujući nadzor i kontrolu i prikupljanje podataka za sprovođenje politike ribarstva.

Uslove, način i dinamiku sprovođenja mjera politike ribarstva iz člana 9 ovog zakona do početka fiskalne godine uređuju se propisom Vlade (Agrobudžet).

IV. VRSTE RIBOLOVA I DOZVOLE ZA OBAVLJANJE RIBOLOVA

Vrste ribolova

Član 13

Ribolov može da bude privredni, sportsko-rekreativni i naučno-istraživački.

Privredna društva, preduzetnici i fizička lica koja obavljaju ribolov dužna su da se pridržavaju pravila ribolova i ne smiju da ometaju jedni druge.

Način i redoslijed obavljanja ribolova pojedinim ribolovnim alatima ili u pojedinim ribolovnim područjima propisuje Ministarstvo.

Uslovi za obavljanje privrednog ribolova

Član 14

Privredni ribolov je ribolovna aktivnost dozvoljenim alatima i opremom na osnovu dozvole za privredni ribolov.

Privrednim ribolovom može da se bavi privredno društvo i preduzetnik ako:

- 1) je registrovan za obavljanje privrednog ribolova u Centralnom registru privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS);
- 2) ako je vlasnik ili zakupac plovila, osim u slučaju ribolova iz člana 22 stav 2 ovog zakona;
- 3) ima dozvolu za obavljanje privrednog ribolova.

Privredni ribolov može da obavlja nosilac dozvole za privredni ribolov ili zapovjednik ribarskog plovila kojeg ovlasti nosilac dozvole za privredni ribolov, samo ribarskim plovilom i ribolovnim alatima koji su upisani u dozvolu za obavljanje privrednog ribolova.

Ako je u dozvolu za obavljanje privrednog ribolova upisan ribolovni alat koji podliježe autorizaciji iz člana 23 ovog zakona, on može da bude korišćen i da se nalazi na ribarskom plovilu samo ako je autorizacija za taj alat važeća.

Dozvola za privredni ribolov

Član 15

Dozvolu za privredni ribolov izdaje Ministarstvo, na osnovu javnog oglasa koji se objavljuje na zvaničnoj internet stranici Ministarstva i u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Dozvola za privredni ribolov se izdaje na zahtjev privrednog društva ili preduzetnika.

Zahtjev za izdavanje dozvole za privredni ribolov sadrži:

- 1) naziv i sjedište privrednog društva, odnosno ime i prezime preduzetnika;
- 2) naziv i registarski broj ribarskog plovila ili više ribarskih plovila, ako vrsta privrednog ribolova zahtijeva korišćenje više od jednog ribarskog plovila; i
- 3) vrstu, tehničke karakteristike i broj ribolovnih alata i opreme za obavljanje zahtijevanog privrednog ribolova.

Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana podnose se sljedeći dokazi:

- 1) da je nosilac dozvole za privredni ribolov registrovan u CRPS;
- 2) da je plovilo registrovano za obavljanje privrednog ribolova kod organa uprave nadležnog za poslove pomorskog saobraćaja.
- 3) da je plovilu dodijeljen lokalni i međunarodni radio pozivni znak (IRCS i MMSI);
- 4) da plovilo ima IMO oznaku.

Dokazi iz stava 4 tač. 3 i 4 ovog člana dostavljaju se za ribarska plovila u skladu sa zakonom kojim se uređuje sigurnost pomorske plovidbe.

Dozvola za privredni ribolov izdaje se za svako ribarsko plovilo posebno.

Dozvola za privredni ribolov izdaje se za period do pet godina.

U dozvolu za privredni ribolov ne može se upisati nosilac kojem je izrečena mjera zabrane obavljanja privrednog ribolova dok ona traje.

Ispunjenost uslova za izdavanje dozvole za obavljanje privrednog ribolova rješenjem utvrđuje Ministarstvo.

Sadržaj i obrazac dozvole za privredni ribolov, kao i zahtjeva za izdavanje dozvole propisuje Ministarstvo.

Ukidanje i poništavanje dozvole za privredni ribolov

Član 16

Dozvola za privredni ribolov ukida se:

- 1) na zahtjev nosioca dozvole za privredni ribolov;
- 2) smrću vlasnika ribolovnog plovnog objekta;
- 3) ako se utvrdi da nosilac dozvole ne ispunjava uslove za izdavanje dozvole za privredni ribolov, a dozvola nije predata na čuvanje;
- 4) ako dozvola za privredni ribolov koja je stavljena na čuvanje nije preuzeta u roku iz člana 19 ovog zakona;
- 5) prestankom obavljanja djelatnosti privrednog ribolova, osim u slučaju iz člana 19 stav 1 tačka 3 ovog zakona;
- 6) na osnovu izdatog rješenja inspektora za ribarstvo o trajnoj zabrani obavljanja ribolova na osnovu izrečenih kaznenih bodova u skladu sa članom 102 ovog zakona.

Dozvola ukinuta u skladu sa stavom 1 ovog člana vraća se na raspolaganje Ministarstvu.

Dozvola iz stava 1 ovog člana poništava se ako se utvrdi da je izdata na osnovu netačnih podataka i pogrešno utvrđenih činjenica.

Ukidanje i poništavanje dozvole za privredni ribolov Ministarstvo vrši rješenjem.

Promjena podataka u dozvoli za privredni ribolov

Član 17

Dozvole za privredni ribolov mijenja se na zahtjev nosioca dozvole, u slučaju promjene ribolovnog alata, opreme i tehničkih karakteristika ribarskog plovila, kada su ove promjene u skladu sa propisima donesenim na osnovu ovog zakona, osim u slučaju alata koji podliježu autorizaciji i obuhvaćeni su planovima upravljanja.

Promjenom podataka u dozvoli za privredni ribolov ne mijenja se rok važenja dozvole.

Prenos dozvole za privredni ribolov

Član 18

Dozvola za privredni ribolov prenosi se u cjelosti sa nosioca dozvole na drugo lice u slučaju nasljeđivanja ili poklona ribarskog plovila i alata koji su upisani u tu dozvolu.

U slučaju prenosa dozvole za privredni ribolov na drugo lice, lice na koje se ona prenosi mora da ispunjava uslove iz člana 14 stav 1 ovog zakona.

Blíže uslove za prenošenje dozvole iz stava 1 ovog člana i način raspolaganja dozvolama i kapacitetom plovila koja su u njima bila upisana propisuje Ministarstvo.

Čuvanje dozvole za privredni ribolov

Član 19

Dozvolu za privredni ribolov nosilac dozvole mora dostaviti Ministarstvu na čuvanje:

- 1) ako namjerava da plovilo upotrebljava u druge svrhe od obavljanja privrednog ribolova duže od tri mjeseca;
- 2) nesposobnosti plovila za plovidbu ili zabrane isplovljenja plovilom, izdate od organa državne uprave nadležnog za poslove pomorstva;
- 3) ostvarivanja prava na penziju, do dobijanja rješenja za penziju.

Zahtjev za čuvanje dozvole za privredni ribolov podnosi se Ministarstvu:

- 1) najkasnije 30 dana prije početka korišćenja plovila u druge svrhe iz stava 1 tačka 1 ovog člana;
- 2) u roku od 15 dana od nastanka okolnosti iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana.

Ministarstvo izdaje potvrdu o čuvanju dozvole za privredni ribolov.

Dozvola za privredni ribolov koja je stavljena na čuvanje preuzima se na zahtjev nosioca dozvole, a prilikom preuzimanja moraju biti zadovoljeni svi uslovi kao i prilikom njenog izdavanja.

Dozvolu za privredni ribolov stavlja na čuvanje Ministarstvo po službenoj dužnosti rješenjem u slučaju:

- 1) kada vlasnik, odnosno zakupac plovila upisanog u dozvolu poveća snagu pogonskog motora ili tonažu plovila bez prethodnog odobrenja od strane Ministarstva;
- 2) ako se plovilom obavlja druga djelatnost duže od tri mjeseca, a dozvola nije data na čuvanje;
- 3) ako je određena prekršajna mjera privremenog oduzimanja dozvole za obavljanje privrednog ribolova na moru na osnovu izrečenih kaznenih bodova, u skladu sa članom 102 ovog zakona;
- 4) kada podaci o ribolovnoj aktivnosti po osnovu obaveze dostavljanja podataka o ulovu dokazuju da dozvola nije aktivna duže od godinu dana.

Dozvola za privredni ribolov čuva se u Ministarstvu na rok od najviše dvije godine, uzimajući u obzir rok važenja.

Izuzetno od stava 6 ovog člana, rok čuvanja može se dodatno produžiti u izuzetnim situacijama, na zahtjev nosioca dozvole na dodatni rok od dvije godine, ali ne duže od roka važenja dozvole.

Dozvola za privredni ribolov koja je stavljena na čuvanje po službenoj dužnosti može se preuzeti na zahtjev nosioca dozvole, nakon što isteknu razlozi za njeno čuvanje, o čemu Ministarstvo donosi rješenje.

Registar dozvola za privredni ribolov

Član 20

O izdatim dozvolama za privredni ribolov Ministarstvo vodi evidenciju u elektronskoj formi u Registru dozvola za privredni ribolov.

Sve promjene u vezi dozvola u skladu sa čl. 15, 16, 17 i 22 ovog zakona evidentiraju se u Registru iz stava 1 ovog člana.

Način vođenja evidencije i sadržaj Registra dozvola za privredni ribolov propisuje Ministarstvo.

Naknada i sredstva podrške za obavljanje privrednog ribolova

Član 21

Za obavljanje privrednog ribolova plaća se naknada.

Naknada iz stava 1 ovog člana prihod je Budžeta.

U slučaju elementarnih nepogoda, nemogućnosti ili nedostatka resursa ribe i drugih morskih organizama, u trajanju od najmanje tri mjeseca, mogu da se obezbijede sredstva podrške nosiocima dozvole za privredni ribolov.

Visina sredstava podrške utvrđuje se na osnovu podataka o vrijednosti i količinama izlovljenim u godini koja prethodi godini u kojoj se desi slučaj iz stava 3 ovog člana, u skladu sa zakonom kojim se uređuju strukturne mjere i državna pomoć u ribarstvu.

Visinu naknade iz stava 1 ovog člana, prema vrsti i ekonomskoj vrijednosti ribe i drugih morskih organizama, vrsti i količini ribolovnih alata i snazi pogonskog motora ribarskog plovila, propisuje Vlada.

Dozvoljeni alati u privrednom ribolovu

Član 22

Privredni ribolov uz upotrebu plovila može da se obavlja samo sljedećim ribolovnim alatima:

- 1) pridnenim povlačnim mrežama kočama;
- 2) lebdećim (pelagičnim) mrežama kočama;
- 3) okružujućim mrežama plivaricama;
- 4) obalnim mrežama potegačama;
- 5) mrežama stajaćicama;
- 6) vršama i klopnama;
- 7) ostima;
- 8) povrazima, parangalima i drugim udičarskim alatima.

Privredni ribolov bez upotrebe plovila može da se obavlja:

- 1) sakupljanjem morskih organizama ronjenjem;
- 2) ričkom i
- 3) mrežama kalimerama.

Privredno sakupljanje živih školjaka, bodljokožaca, plaštaša i morskih puževa može da se obavlja samo pod uslovima i na područjima utvrđenim zakonom koji se uređuje bezbjednost hrane.

Posebno odobrenje za privredni ribolov

Član 23

Posebno odobrenje za privredni ribolov (u daljem tekstu: autorizacija) izdaje se nosiocu dozvole za plovilo kojim se obavljaju ribolovne aktivnosti koje:

- 1) su obuhvaćene režimom ribolovnog napora;
- 2) su obuhvaćene planom upravljanja ili planom oporavka;
- 3) se obavljaju u području ograničenog ribolova;
- 4) se obavljaju u području upravljanja pod okriljem regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom;
- 5) se sprovode u naučne svrhe;
- 6) podliježu obavezi upotrebe sistema daljinskog elektronskog praćenja (REM), između ostalih CCTV sistema.

Autorizaciju izdaje Ministarstvo rješenjem na zahtjev nosioca dozvole za privredni ribolov na određeni vremenski period koji ne može biti duži od perioda važenja dozvole iz člana 15 ovog zakona.

Ministarstvo vodi evidenciju autorizacija u elektronskom obliku.

Popis autorizovanih plovila Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici.

Autorizaciju Ministarstvo ukida rješenjem:

- 1) na zahtjev nosioca dozvole;
- 2) ako se prava iz autorizacije prenesu na drugo plovilo;
- 3) brisanjem alata za koje je izdata autorizacija;
- 4) ukidanjem dozvole za privredni ribolov.

Autorizacija prestaje da važi istekom roka na koji je izdata.

Autorizacija mora stalno da se nalazi na plovilu.

Kriterijume i uslove za izdavanje autorizacije, uslove za prenos, rok na koji se izdaje, sadržaj obrasca autorizacije i sadržaj i način vođenja evidencije o autorizacijama propisuje Ministarstvo.

Ribolov u području pod okriljem regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom

Član 24

Ribarsko plovilo čije ribolovne aktivnosti podliježu sistemu izdavanja autorizacija koji je propisala regionalna organizacija za upravljanje ribarstvom ne smiju da obavljaju ribolov ako nijesu upisana u odgovarajuće registre tih organizacija.

Sportsko-rekreativni ribolov

Član 25

Sportsko-rekreativnim ribolovom mogu da se bave samo fizička lica koja imaju dozvolu za obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova.

Lica iz stava 1 ovog člana moraju kod sebe da imaju dozvolu za obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova prilikom obavljanja ribolova.

Sportsko-rekreativni ribolov može da se obavlja sljedećim ribolovnim alatima:

- 1) povrazima (tunjama) i panulama, osim samolovki;
- 2) povrazima sa kukom za lov glavonožaca;
- 3) štapovima za ribolov;
- 4) podvodnom puškom bez eksplozivnog punjenja;
- 5) harpunom;
- 6) ostima;
- 7) vršom.

Ribolovni alati, oprema i ulov u sportsko-rekreativnom ribolovu moraju da budu obilježeni.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana može da koristi samo lice na čije je ime dozvola izdata.

Lica iz stava 1 ovog člana mogu da obavljaju sportsko-rekreativni ribolov sa obale ili plovnog objekta.

U sportsko-rekreativnom ribolovu, osim u takmičenjima iz člana 29 ovog zakona, nosiocu dozvole dozvoljeno je da dnevno ulovi i sakupi do pet kilograma riba i drugih morskih organizama, a dozvoljena dnevna količina ulova može biti

veća za masu jedne ribe ili drugog morskog organizma kojim se premašuje dozvoljenih pet kilograma.

Dozvoljena količina dnevnog ulova može da bude dodatno ograničena, kao i količina pojedinih vrsta riba i drugih morskih organizama u masi ulovljenih primjeraka ili njihovom broju.

Ulov u sportsko-rekreativnom ribolovu evidentira se u elektronskoj formi.

Vrstu, tehničke karakteristike, količinu i način obilježavanja ribolovnih alata i opreme koji se smiju upotrebljavati i držati na plovilu ili kod sebe, način obilježavanja ulova određenih vrsta i način vođenja evidencije ulova u sportsko-rekreativnom ribolovu propisuje Ministarstvo.

Zabrane u sportsko-rekreativnom ribolovu

Član 26

Zabranjuje se stavljanje na tržište ili prodaja ulova ostvarenih sportsko-rekreativnim ribolovom.

U sportsko-rekreativnom ribolovu zabranjeno je korišćenje povlačnih mreža, okružujućih mreža plivarica, dredža koje se povlače brodom, mehaničkih dredža, jednostrukih, trostrukih i kombinovanih mreža stajaćica, mreža kalimera, svih vrsta parangala i drugih alata koji nijesu dati u članu 25 stav 3 ovog zakona.

Zabranjeno je korišćenje ribolovne opreme uz udičarske alate, a čiji je pogon elektromehanički, snage jače od 800 W.

Dozvola za sportsko-rekreativni ribolov

Član 27

Dozvola za sportsko-rekreativni ribolov izdaje se kao:

- 1) dnevna;
- 2) dnevna za ribolov na veliku ribu (u daljem tekstu: big game ribolov);
- 3) dnevna za podvodni ribolov;
- 4) višednevna do 30 dana;
- 5) godišnja.

Dozvolu za sportsko-rekreativni ribolov izdaje Ministarstvo.

Ministarstvo vodi Registar dozvola u sportsko-rekreativnom ribolovu u elektronskoj formi.

Ministarstvo može rješenjem da ovlasti sportsko-ribolovni klub ili Nacionalni savez za sportski ribolov na moru (u daljem tekstu: Savez) za vršenje prodaje sportsko-rekreativnih dozvola.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, dozvolu za dnevni podvodni ribolov mogu prodavati ronilački klubovi koje ovlasti Ministarstvo.

Svaki sportsko-ribolovni klub iz stava 4 ovog člana mora imati najmanje dva ribočuvara.

Obrazac i sadržinu dozvole iz stava 1 ovog člana, sadržaj registra dozvola u sportsko-rekreativnom ribolovu iz stava 3 ovog člana, način i uslovi izdavanja dozvola, i obrazac zahtjeva za izdavanje rješenja iz stava 6 ovog člana, kao i stručne i tehničke uslove koje treba da ispunjava Savez, odnosno sportsko-ribolovni klub iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Naknada za izdavanje dozvole za sportsko-rekreativni ribolov

Član 28

Za izdavanje dozvole za sportsko-rekreativni ribolov plaća se naknada.

Sredstva ostvarena od naknada iz stava 1 ovog člana prihod su Budžeta, odnosno ovlašćenog prodavca dozvola iz člana 27 ovog zakona.

Licima mlađim od 14 godina dozvola se izdaje bez naknade.

Visina naknade iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Ministarstva, sportsko-ribolovnog kluba i Saveza.

Visinu i način plaćanja naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Takmičenja u sportsko-rekreativnom ribolovu

Član 29

U sklopu sportsko-rekreativnog ribolova mogu da se organizuju takmičenja.

Takmičenja iz stava 1 ovog člana Savez organizuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje sport, uz prethodno pribavljeno odobrenje Ministarstva.

Savez je dužan da najkasnije do 31. decembra tekuće za sljedeću godinu dostavi Ministarstvu godišnji plan takmičenja na odobravanje.

Izmjene i dopune plana takmičenja Savez je dužan dostaviti Ministarstvu na odobrenje najmanje 30 dana prije planirane promjene plana.

Ministarstvo rješenjem odobrava godišnji plan takmičenja i njegove izmjene i dopune.

Odobreni godišnji plan takmičenja u sportsko-rekreativnom ribolovu objavljuje se na internet stranici Ministarstva,

sportsko-ribolovnog kluba i Saveza.

Za vrijeme trajanja takmičenja količina ulova po pojedinom takmičaru ili za cijelo takmičenje nije ograničena.

Količina ulova u takmičenju može da bude ograničena ako se love vrste čiji je ulov ograničen.

Big game ribolov

Član 30

Big game ribolov je sportsko-rekreativni ribolov na moru udičarskim alatima za ribolov vrsta koje odredi Ministarstvo.

Big game ribolov može da obavlja samo nosilac dnevne dozvole za big game ribolov.

Ako se big game ribolov obavlja sa obale, u dnevnu dozvolu upisuje se područje obale na kojem se planira ribolov.

Ako se big game ribolov obavlja iz plovila, u dnevnu dozvolu upisuje se registarska oznaka plovila.

Plovilo upisano u dozvolu za big game ribolov mora da bude opremljeno uređajem za automatsku identifikaciju plovila (u daljem tekstu: AIS).

Ministarstvo određuje mjesta iskrcaja za određene vrste ulovljene u big game ribolovu.

Nosilac dnevne dozvole za big game ribolov dužan je da najavi Ribarskom monitoring centru i svom sportsko-ribolovnom klubu, najkasnije sat vremena prije iskrcaja, mjesto i vrijeme iskrcaja ulovljene ribe i drugih morskih organizama.

Nosilac dnevne dozvole za big game ribolov dužan je da vodi evidenciju o ulovu u elektronskoj formi.

Vrste morskih organizama, vrstu i tehničke karakteristike ribolovnih alata koji smiju da se upotrebljavaju u big game ribolovu, način obavljanja ribolova, evidenciju ulova, prostorna i vremenska ograničenja ulova, mjesta na kojima može da se iskrcava ulov, kvote za ulov i dodatna ograničenja za big game ribolov propisuje Ministarstvo.

Zabrane u podvodnom ribolovu

Član 31

Prilikom obavljanja podvodnog ribolova, zabranjena je upotreba ronilačke opreme sa podvodnom puškom.

Podvodni ribolov može da se obavlja samo alatima iz člana 25 stav 3 tač. 4 i 5 ovog zakona.

Podvodni ribolov zabranjen je i ostima, harpunom, čekićem, kliještima i drugim alatom kojim se može vršiti izlov ribe i drugih morskih organizama.

Zabranjeno je hvatanje rukama i sakupljanje morskih organizama u podvodnom ribolovu.

Zabranjeno je zajedno sa ronilačkom opremom držanje podvodne puške, kao i drugog alata koji služi za ribolov i sakupljanje morskih organizama u plovilima, njihovo nošenje uz obalu, držanje na obali, u ribarskim objektima, u objektima za potrebe marikulture, u ugostiteljskim i drugim objektima u blizini obale i slično.

Zabranjeno je zajedno sa ronilačkom opremom vršiti prevoz i držati podvodnu pušku, osti, harpun i slično u sredstvima drumskog saobraćaja.

Zabranjeno je držati i prevoziti u sredstvima drumskog saobraćaja podvodnu pušku ako lice nema dozvolu za ribolov i ako ovi alati nijesu upisani u dozvolu.

Zabranjeno je obavljati ribolov podvodnom puškom od zalaska do izlaska sunca.

Zabranjeno je obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova podvodnom puškom licu koje nije navršilo 18 godina života.

Naučno-istraživački ribolov

Član 32

Ribolov u naučno-istraživačke svrhe može da se obavlja u cijelom ribolovnom moru samo na osnovu rješenja kojim se za tu vrstu ribolova izdaje autorizacija, a koje na zahtjev pravnog lica registrovanog za naučna istraživanja izdaje Ministarstvo.

Rješenje iz stava 1 ovog člana mora da sadrži:

- 1) naziv pravnog lica kojem se odobrava ribolov;
- 2) svrhu obavljanja ribolova;
- 3) podatke o konstruktivno-tehničkim osobinama ribolovnih alata i/ili opreme sa njihovim opisom, kao i podatke o načinu obavljanja, odnosno tehnici ribolova;
- 4) podatke o nosiocima dozvole, kao i podatke o plovilu kojim se obavlja ribolov, prema potrebi;
- 5) podatke o području, odnosno akvatorijumu u kojem se obavlja ribolov;
- 6) vremensko ograničenje obavljanja ribolova;
- 7) podatke o jednom ili više zaposlenih i/ili predstavnika podnosioca zahtjeva koji su odgovorni za sprovođenje ribolova i prisutni pri obavljanju ribolova.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sa podacima iz stava 2 ovog člana mora da bude dostavljen Ministarstvu najmanje 30 dana prije najavljenog datuma početka obavljanja ribolova.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana mora da bude dostavljen Ministarstvu najmanje 120 dana prije najavljenog datuma početka obavljanja ribolova, ako se za ribolov u naučno-istraživačke svrhe koristi više od šest ribarskih plovila.

Ribolov iz stava 1 ovog člana ne smatra se privrednim ribolovom, a ostvareni ulov ne smije da se stavlja u promet, skladišti, izlaže ili nudi na prodaju.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, nosiocima dozvole za privredni ribolov rješenjem može da se dozvoli stavljanje ulova riba i drugih morskih organizama u promet, skladištenje, izlaganje ili nuđenje na prodaju pod sljedećim uslovima:

1) ribolov se obavlja isključivo plovilom, odnosno plovilima za koje je izdata važeća dozvola za privredni ribolov sa upisanim ribolovnim alatima i opremom koji se koriste u obavljanju ribolova;

2) ribolov se obavlja plovilom, odnosno plovilima za koje je izdata važeća autorizacija za privredni ribolov ako se obavlja ribolovnim alatima koji podliježu izdavanju autorizacije, odnosno ribolovu vrsta koje podliježu izdavanju autorizacije, odnosno ribolovu u područjima za koja se autorizacija izdaje;

3) ulov nije ostvaren u zaštićenim područjima u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode, niti je ulov ostvaren u području ograničenog ribolova alatima kojima je ribolov u njemu zabranjen;

4) ulov je oduzet od ukupnih dopuštenih količina ulova, za vrste za koje je ograničena količina ulova;

5) ulov ispunjava uslove minimalnih referentnih veličina za očuvanje;

6) ako ne ispunjava uslove minimalnih referentnih veličina za očuvanje, ulov nije namijenjen za ljudsku upotrebu.

U slučaju iz stava 5 ovog člana, nosilac dozvole za privredni ribolov ima iste obaveze po pitanju izvještavanja i sljedljivosti, kao i pri obavljanju privrednog ribolova na moru.

Za ribolov iz stava 1 ovog člana koji bi se obavljao u područjima zaštićenim u skladu sa zakonom kojim se uređuje područje zaštite prirode, mora da se pribavi i saglasnost o uticaju na životnu sredinu koju izdaje organ državne uprave nadležan za poslove zaštite prirode.

Rješenje iz stava 1 ovog člana mora stalno da se nalazi na plovilu kojim se ribolov obavlja, odnosno kod lica odgovornog za sprovođenje ribolova, a koje je prisutno pri obavljanju ribolova.

Ribolovni turizam

Član 33

Ribolovni turizam je obavljanje ribolovnih aktivnosti u privrednom ribolovu radi pružanja turističke usluge.

U obavljanju ribolovnih aktivnosti u ribolovnom turizmu može da učestvuje samo nosilac dozvole za privredni ribolov, odnosno njegovi zaposleni.

Odobrenje za ribolovni turizam

Član 34

Ribolovni turizam može da se obavlja samo na osnovu odobrenja za ribolovni turizam, koje na zahtjev nosioca dozvole za privredni ribolov izdaje Ministarstvo rješenjem, uz koje se izdaje i obrazac odobrenja za ribolovni turizam.

Odobrenje za ribolovni turizam ne može da traje duže od roka važenja dozvole za privredni ribolov.

Ministarstvo vodi Registar odobrenja za ribolovni turizam u elektronskoj formi.

Obrazac zahtjeva i odobrenja za ribolovni turizam, uslove za izdavanje odobrenja, kao i sadržaj i način vođenja Registra odobrenja za ribolovni turizam propisuje Ministarstvo.

V. ZABRANE I OGRANIČENJA RADI ZAŠTITE ŽIVIH RESURSA MORA

Ribolovne mogućnosti

Član 35

Prilikom dodjele raspoloživih ribolovnih mogućnosti, Ministarstvo treba da koristi transparentne i objektivne kriterijume ekološke, društvene i ekonomske prirode.

U slučaju prenosa dozvole za privredni ribolov, prenose se autorizacije i ribolovne mogućnosti na novog nosioca dozvole.

Bliže kriterijume za dodjelu ribolovnih mogućnosti propisuje Ministarstvo.

Zabranjeni ribolovni alati i metode

Član 36

Zabranjuje se lov ili sakupljanje morskih vrsta sljedećim metodama:

1) toksičnim, omamljujućim ili nagrizzajućim materijama;

2) električnom strujom uz pomoć generatora;

3) eksplozivima;

4) pneumatskim čekićima ili drugim udarnim napravama;

5) povlačnim napravama za skupljanje crvenog koralja ili drugih vrsta koralja ili koralima sličnih organizama;

6) krstom Sv. Andrije i sličnim alatima za skupljanje u prvom redu crvenog koralja ili drugih vrsta koralja i koralima

sličnih vrsta;

7) svim vrstama projektila, uz izuzetak harpuna i podvodnih pušaka koje se upotrebljavaju u sportsko-rekreativnom ribolovu bez ronilačkog aparata od izlaska do zalaska sunca.

Zabranjeno je držanje opreme iz stava 1 ovog člana na plovilu ili kod sebe.

Zabranjuje se ribolov lebdećim (plovućim) mrežama.

Zabranjuje se upotreba aviona, helikoptera, svih vrsta bespilotnih letilica, kao i naprava na daljinsko upravljanje u ribolovu.

Zabranjuje se upotreba jednostrukih mreža stajaćica, zaplećućih mreža i trostrukih mreža stajaćica za ulov sljedećih vrsta:

1) tunja dugokrilca (*Thunnus alalunga*);

2) plavoperajne tune (*Thunnus thynnus*);

3) grboglavke (*Brama brama*);

4) sabljarko (*Xiphias gladius*);

5) morskih pasa koji pripadaju sljedećim vrstama ili porodicama: *Hexanchus griseus*, *Cetorhinus maximus*, svim vrstama *Alopiidae*, *Carcharhinidae*, *Sphyrnidae*, *Isuridae*, *Lamnidae*.

Zabranjuje se ribolov pridnenim povlačnim mrežama kočama, obalnim mrežama potegačama ili sličnim mrežama iznad koraligenih staništa i dna pokrivenih mæerlom.

Zabranjuje se ribolov pridnenim povlačnim mrežama kočama, okružujućim mrežama plivaricama i obalnim mrežama potegačama iznad dna pokrivenih morskim cvjetnicama, posebno *Posidonia oceanica* ili drugim morskim cvjetnicama.

Izuzetno od stava 7 ovog člana, u okviru planova upravljanja Ministarstvo može da dopusti upotrebu okružujućih mreža plivarica, čija su ukupna visina i način rada takvi da pri obavljanju ribolovnih aktivnosti stezač, olovo i povlačna užad ne dotiču dno sa morskim cvjetnicama.

Zabranjeno je obavljati ribolov pridnenim povlačnim mrežama kočama na dubinama većim od 800 m.

Korišćenje okružujućih mreža plivarica zabranjuje se unutar 300 metara od obale ili unutar izobate od 50 metara, ako se ta dubina dosegne na kraćoj udaljenosti od obale.

Okružujuća mreža plivarica ne smije se upotrebljavati na dubinama manjim od 70% ukupne visine okružujuće mreže plivarice.

Korišćenje pridnenih povlačnih mreža kočica i obalnih mreža potegača zabranjuje se unutar tri nautičke milje od obale ili unutar izobate od 50 m, ako se ta dubina dosegne na kraćoj udaljenosti od obale.

Izuzetno od stava 10 ovog člana, ribolov obalnim mrežama potegačama dozvoljen je na određenim lokacijama u Bokokotorskom zalivu, na osnovu plana upravljanja i u skladu sa članom 40 stav 6 ovog zakona.

Zabrana upotrebe pridnenih povlačnih alata

Član 37

Na mjestima označenim u službenim pomorskim publikacijama na kojima se nalaze podmorski kablovi i cjevovodi, kao i hidroarheološka nalazišta i nalazi, zabranjen je ribolov uz upotrebu pridnenih povlačnih alata.

Područja sa ograničenim ribolovom

Član 38

Ministarstvo može uspostaviti režim ograničenog ribolova na određenom području radi zaštite osjetljivih morskih ekosistema, područja za mrijest i rast ribe i drugih morskih organizama, uzimajući u obzir relevantnu naučnu podlogu.

Ribarsko plovilo koje prolazi kroz područje iz stava 1 ovog člana na plovilu mora da ima operativni sistem za praćenje plovila (VMS) i/ili automatizovane identifikacione sisteme sa povećanom učestalošću prenosa podataka, a sav ribolovni alat mora da bude privezan i spremljen tokom cijelog trajanja tranzita.

Ribarska plovila tokom prolaska kroz zonu ograničenog ribolova moraju da slijede direktan kurs konstantnom brzinom ne manjom od šest čvorova, osim u slučaju više sile ili nepovoljnih uslova, o čemu zapovjednik mora odmah da obavijesti Ribarski monitoring centar Crne Gore.

Ministarstvo utvrđuje listu ribarskih plovila autorizovanih za ribolov u području ograničenog ribolova, koju objavljuje na svojoj internet stranici.

Ministarstvo prikuplja podatke i sprovodi monitoring i istraživanja za svaku zonu ograničenog ribolova posebno.

Ministarstvo utvrđuje listu autorizovanih ribarskih plovila za prikupljanje podataka, monitoring i istraživanja u zonama ograničenog ribolova, koju objavljuje na svojoj internet stranici.

Regulaciju ribolova, nazive, granice, uslove za prolazak plovila kroz zonu ograničenog ribolova i način obilježavanja područja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Ograničenja u Bokokotorskom zalivu

Član 39

Na području Bokokotorskog zaliva zabranjen je privredni ribolov uz upotrebu sljedećih ribolovnih alata:

- 1) pridnena povlačna mreža koča;
  - 2) okružujuća mreža plivarica, čija je dužina veća od 400 m;
  - 3) mreža stajaćica čija je dužina veća od 160 m, kao i spajanje ovih mreža čija bi dužina spajanjem prelazila 160 m.
- Izuzetno od stava 1 ovog člana, može se obavljati naučno-istraživački ribolov na osnovu autorizacije Ministarstva.

Ribarska posta

Član 40

Ribarska posta u Bokokotorskom zalivu je prostor u moru gdje se poteže mreža i dio obale, do 150 m dužine, sa šljunkovitim i pjeskovitim dnom, koje nije ograđeno i na kojem nije izgrađena punta ili mulo, odnosno na kojem se neometano može izvući mreža sa ulovom na obalu.

Ribarska posta se koristi isključivo noću i u ranim jutarnjim satima, a tokom zimskih mjeseci cjelodnevno.

Ribarske poste mogu se tokom dana neometano koristiti kao kupališta.

Ribarska posta mora da bude vidno označena tablom sa njenim nazivom, rednim brojem, dužinom obale koja je čini i uputstvom za njeno održavanje.

Zabranjeno je korišćenje ribarske poste kao privezišta za plovne objekte, odlaganje otpada i izvođenje građevinskih radova koji onemogućavaju nesmetano korišćenje ribarske poste.

Način korišćenja, održavanja, zaštite, označavanja, kao i dužinu obale, naziv i mjesto ribarske poste propisuje Ministarstvo.

Zabranjene vrste

Član 41

Listu vrsta za koje je zabranjen ulov, zadržavanje na plovilu, prekrćavanje ili iskrćavanje, prevoz, čuvanje, prodaja, izlaganje ili nuđenje na prodaju propisuje Ministarstvo.

Pored vrsta iz stava 1 ovog člana, zabranjuje se ulov, zadržavanje na plovilu, prekrćavanje, iskrćavanje, prevoz, čuvanje, prodaja, izlaganje ili nuđenje na prodaju vrsta čiji je lov zabranjen na osnovu drugih akata Crne Gore.

Ulov morskih sisara, morskih ptica i morskih gmizavaca

Član 42

Ako se slučajno ulove, vrste morskih sisara, morskih ptica i morskih gmizavaca iz člana 41 ovog zakona ne smiju se ozlijediti i primjerci se moraju odmah pustiti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, zadržavanje na plovilu, prekrćavanje ili iskrćavanje primjeraka morskih vrsta iz stava 1 ovog člana koji su slučajno ulovljeni dopušta se u mjeri u kojoj je ta aktivnost potrebna kako bi se obezbijedila pomoć za oporavak jedinki i omogućilo naučno istraživanje slučajno ubijenih primjeraka, pod uslovom da je o tome Ministarstvo obaviješteno, što je prije moguće.

Mjere ublažavanja uticaja ribolovnih aktivnosti na vrste morskih sisara, morskih ptica i morskih gmizavaca iz člana 41 ovog zakona ili ograničenja upotrebe određenih ribolovnih alata koja će obezbijediti da se slučajan ulov tih vrsta svede na najmanju moguću mjeru ili eliminiše propisuje Ministarstvo.

Ulov ajkula i raža

Član 43

Ribarska plovila koja slučajno ulove vrste ajkula i raža koje se nalaze na listama iz člana 41 ovog zakona odmah se puštaju na slobodu neozlijeđene i žive.

Radi zaštite biodiverziteta i uslova životne sredine, zabranjeno je:

- 1) otklanjati glavu, kožu i peraja ajkulama i ražama, prilikom držanja na plovilu, pretovara i iskrcaja;
- 2) kupovati, nuditi na prodaju i prodavati peraja ajkule koja su otklonjena, zadržana na plovilu, pretovarena ili iskrćana.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, radi lakšeg skladištenja na plovilu, peraja ajkula mogu se djelimično prorezati i stisnuti uz trup, ali se ne smiju odstraniti sa trupa prije iskrcaja.

Minimalne referentne veličine za očuvanje morskih vrsta

Član 44

Minimalne referentne veličine za očuvanje morskih vrsta primjenjuju se radi:

- 1) obezbjeđivanja zaštite nedoraslih jedinki morskih vrsta;
- 2) uspostavljanja područja za oporavak ribljih stokova;
- 3) određivanja minimalnih tržišnih veličina.

Minimalne referentne veličine za očuvanje morskih organizama i način mjerenja morskih organizama propisuje Ministarstvo.

Naknada štete

Član 45

Privredno društvo, preduzetnik ili fizičko lice koje obavljanjem ribolova ili drugom radnjom pričinu štetu nad ribama i drugim morskim organizmima ili staništem i morskim ekosistemom, dužno je da pričinjenu štetu nadoknadi.

Sredstva ostvarena od naknade štete uplaćuju se u Budžet.

Visinu naknade štete i kriterijume za utvrđivanje naknade štete pričinjene nad ribama i drugim morskim organizmima iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Obaveza iskrcaja

Član 46

Ulovi vrsta koje podliježu ograničenjima ulova i ulovi vrsta koje podliježu minimalnim veličinama iz člana 44 ovog zakona, uhvaćeni tokom ribolovnih aktivnosti u vodama Crne Gore ili od strane ribolovnih plovih objekata pod zastavom Crne Gore izvan teritorijalnih voda Crne Gore+, donose se i zadržavaju na ribarskom plovilu, bilježe, iskrcavaju i količinski oduzimaju od kvota, osim kad se koriste kao živi mamac.

Obaveza iskrcavanja iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na:

- 1) vrste čiji je ribolov zabranjen;
- 2) vrste za koje postoje naučni podaci o visokoj stopi preživljavanja, uzimajući u obzir karakteristike alata, ribarske prakse i karakteristike ekosistema;
- 3) ulovi koji spadaju pod *de minimis* izuzeća.

De minimis izuzeće primjenjuje se:

- 1) kada naučni dokazi pokazuju da je povećanje selektivnosti vrlo teško postići, ili
- 2) ukoliko se na osnovu analiza utvrdi da bi primjena obaveze iskrcaja iz stava 1 ovog člana dovela do nesrazmjernih troškova za rukovanje neželjenim ulovom.

Za vrste koje podliježu obavezi iskrcavanja kako je definisano u stavu 1 ovog člana, korišćenje ulova vrsta ispod najmanje referentne veličine za očuvanje ograničava se na svrhe koje nijesu direktna prehrana ljudi, uključujući riblje brašno, riblje ulje, hranu za kućne ljubimce, aditive u prehrani, farmaceutske proizvode i kozmetiku.

Za vrste koje ne podliježu obavezi iskrcavanja kako je definisano u stavu 1 ovog člana, ulovi vrsta ispod najmanje referentne veličine za očuvanje ne zadržavaju se na plovilu, već se bilježe u dnevnik ulova i odmah vraćaju u more.

Odredbe ovog člana ne odnose se na ulov plavoperajne tune i sabljarke.

Vrste na koje se odnosi obaveza iskrcaja, *de minimis* procenat za svaku vrstu i ostala izuzeća, kao i pojediniosti o sprovođenju obaveze iskrcavanja propisuje Ministarstvo.

Mjere za smanjenje količine odbačenog ulova

Član 47

Radi smanjenja količine odbačenog ulova, Ministarstvo sprovodi pilot-projekte za izbjegavanje neželjenog ulova i uvodi dodatne mjere za smanjenje tog ulova.

Radi praćenja poštovanja obaveze iskrcavanja, Ministarstvo može da propiše obavezu instalacije nadzornih kamera na ribarskim plovilima i/ili ukrcaj posmatrača ovlašćenih za kontrolu.

Mjere iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zaštitni pojas uzgajališta

Član 48

Zabranjeno je obavljanje ribolova na uzgajalištu i na udaljenosti manjoj od 100 m od uzgojnih instalacija.

Zabranjeno je približavanje uzgajalištu na udaljenosti manjoj od 50 m.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju bijega ribe iz uzgojnih kaveza, Ministarstvo može, na zahtjev nosioca dozvole za akvakulturu, na području uzgajališta rješenjem da dozvoli obavljanje ribolova nosiocu dozvole za privredni ribolov, radi vraćanja odbjeglih ribe.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za potrebe zaštite proizvodnje školjaka od predatora, Ministarstvo može, na zahtjev nosioca dozvole za akvakulturu, rješenjem da dozvoli ribolov nosiocu dozvole za privredni ribolov unutar zaštitnog pojasa uzgajališta, određenim ribolovnim alatima, načinima ribolova i u određenom periodu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, uz saglasnost nosioca dozvole za akvakulturu, dozvoljeno je obavljanje ribolova u naučne svrhe.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, uz saglasnost nosioca dozvole za uzgoj ribe u akvakulturi, Ministarstvo može nosiocu

dozvole za uzgoj školjaka u akvakulturi rješenjem da dozvoli skidanje obraštaja školjaka sa uzgojnih instalacija uzgajališta ribe isključivo radi daljeg uzgoja, uz uslov da je vrsta školjaka koja se koristi upisana u njegovu dozvolu za akvakulturu.

VI. UPRAVLJANJE RIBARSKOM FLOTOM, PRIKUPLJANJE PODATAKA I MONITORING

Ribarska flota Crne Gore

Član 49

Ribarska plovila koja se koriste u privrednom ribolovu moraju da budu upisana u Registar ribarske flote.

Registar ribarske flote Crne Gore sa svim događajima povezanim sa ribarskim plovilom vodi Ministarstvo u elektronskoj formi u okviru Ribarskog informacionog sistema.

Registar ribarske flote vodi se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Na zahtjev vlasnika plovila, Ministarstvo izdaje izvod iz Registra ribarske flote.

Ministarstvo omogućava da podaci o ribarskoj floti Crne Gore budu dostupni međunarodnim organizacijama kojih je Crna Gora punopravna članica, na zahtjev i prema pravilima koja propisuje takva međunarodna organizacija.

Sadržaj Registra ribarske flote, podatke iz Registra dostupne javnosti, uslove o ulascima i izlascima iz ribarske flote, način vođenja evidencije o ulascima i izlascima iz ribarske flote, kao i statusu plovila nakon tih događaja, sadržinu izvoda iz Registra ribarske flote i način izdavanja izvoda iz Registra ribarske flote propisuje Ministarstvo.

Kapacitet ribarske flote Crne Gore

Član 50

Ukupan kapacitet ribarske flote predstavlja zbir bruto registarskih tona (GT) i zbir snage pogonskih motora (kW) ribarskih plovila koji se koriste u privrednom ribolovu i koji su upisani u Ribarski informacioni sistem.

Maksimalni kapacitet ribarske flote koja podliježe ograničenju kapaciteta u skladu sa preporukama koje donose međunarodne organizacije u oblasti ribarstva (zbir bruto registarskih tona (GT), zbir snage pogonskih motora (kW) ribarskih plovila i broj plovila) propisuje Ministarstvo.

Maksimalni kapacitet ribarske flote (zbir bruto registarskih tona (GT), zbir snage pogonskih motora (kW) ribarskih plovila) propisuje Ministarstvo.

Izveštaj o ribarskoj floti

Član 51

Ministarstvo priprema izvještaj o ribarskoj floti, kojim se daje prikaz uravnoteženosti ribarske flote u odnosu na ribolovne mogućnosti.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana priprema se najkasnije do 31. maja tekuće za prethodnu godinu.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

Ako se utvrdi da je narušena ravnoteža ribarske flote u odnosu na ribolovne mogućnosti, Ministarstvo donosi akcioni plan za uspostavljanje ravnoteže između kapaciteta ribarske flote i ribolovnih mogućnosti, koji je sastavni dio izvještaja o ribarskoj floti.

Finansijska sredstva za realizaciju akcionog plana iz stava 4 ovog člana obezbjeđuju se iz Budžeta.

Sadržaj izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Kontrola snage motora i tonaže ribarskih plovila

Član 52

Zabranjeno je obavljati ribolov ulovnim ribarskim plovilom koje je opremljeno motorom čija je snaga veća od snage iz dozvole za privredni ribolov.

Za novi pogonski motor, zamjenski pogonski motor i tehnički izmijenjeni pogonski motor ribarskih plovila, sertifikovano tijelo koje ovlasti Ministarstvo izdaje službeni sertifikat kojim potvrđuje da motor ne može razviti najveću stalnu snagu veću od one koja je navedena u sertifikatu.

Osim pogonskih motora ribarskih plovila iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo kontroliše i izdaje sertifikat ribarskim plovilima kod kojih je snaga pogonskog motora veća od 120 kilovata (kW), osim plovilima pomoću kojih se isključivo koriste pasivni ribolovni alati, pomoćnim plovilima i plovilima koja se koriste isključivo u akvakulturi.

Ministarstvo može povjeriti sertifikovanje snage motora klasifikacionim društvima koja su dovoljno stručno osposobljena za tehničko ispitivanje snage motora.

Troškove povezane sa sertifikovanjem snage motora Ministarstvo može naplatiti od vlasnika ribarskih plovila.

Vlasnik plovila dužan je da omogući i saraduje tokom sprovođenja mjerenja fizičke snage motora na ribarskom plovilu.

Ministarstvo može, na osnovu analize rizika, odrediti plovila opremljena brodskim pogonskim motorima sertifikovane

snage motora veće od 221 kW, a koja upotrebljavaju povlačni ribolovni alat i koja predstavljaju visoki rizik od neusklađenosti u pogledu snage motora, i za njih propisati opremanje trajno ugrađenim sistemima koji kontinuirano mjere i evidentiraju snagu motora.

Zabranjeno je obavljati ribolov ribarskim plovilom čija je tonaža veća od navedene u dozvoli za privredni ribolov.

Ministarstvo, na osnovu analize rizika, donosi plan uzorkovanja plovila za provjeru snage motora ribarskih plovila, postupak administrativne i fizičke provjere snage motora i provjere tonaže ribarskih plovila.

Obilježavanje ribarskog plovila

Član 53

U ribolovu mogu da se koriste samo ribarska plovila koja su propisno obilježena spoljašnjom oznakom.

Slova i brojevi spoljašnje oznake koji su istaknuti na trupu ribarskog plovila ne smiju da se uklanjaju, brišu, mijenjaju, prekrivaju, skrivaju ili budu nečitljivi.

Visinu i širinu slova i brojeva, kao i način isticanja spoljašnje oznake propisuje Ministarstvo.

Nacionalni program prikupljanja podataka u ribarstvu

Član 54

Radi praćenja ostvarivanja ciljeva iz člana 10 ovog zakona, kao i sprovođenja usvojenih strateških dokumenata i/ili planova upravljanja, Ministarstvo donosi Nacionalni program prikupljanja podataka u ribarstvu.

Nacionalni program prikupljanja podataka sadrži plan prikupljanja bioloških, tehničkih, društveno-ekonomskih podataka i podataka o životnoj sredini potrebnih za upravljanje ribarstvom.

Ministarstvo upravlja podacima i obezbjeđuje njihovu dostupnost na zahtjev.

Podaci prikupljeni na osnovu Nacionalnog programa prikupljanja podataka koriste se za ocjenu:

- 1) stanja iskorišćavanih morskih resursa;
- 2) nivoa ribolova i efekta koji imaju ribolovne aktivnosti na morske biološke resurse i morske ekosisteme;
- 3) društveno-ekonomske efikasnosti ribarstva, marikulture i prerađivačke industrije.

Ministarstvo obezbjeđuje da podaci koji se prikupljaju:

- 1) budu tačni, pouzdani i blagovremeno dostavljeni;
- 2) nijesu prikupljeni na način koji podrazumijeva dupliciranje prikupljanja podataka;
- 3) budu sigurno sačuvani i zaštićeni;
- 4) budu blagovremeno dostupni krajnjim korisnicima.

Ministarstvo izrađuje godišnji izvještaj o sprovođenju Nacionalnog programa prikupljanja podataka.

Ministarstvo imenuje osobu zaduženu za koordinaciju pitanja vezanih za Nacionalni program prikupljanja podataka.

Sadržaj Nacionalnog programa iz stava 1 ovog člana i sadržaj izvještaja iz stava 7 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Dostavljanje socio-ekonomskih podataka

Član 55

Za potrebe prikupljanja socio-ekonomskih podataka u okviru Nacionalnog programa prikupljanja podataka, privredna društva, preduzetnici i fizička lica dužna su da Ministarstvu dostavljaju podatke o finansijskim i poslovnim aktivnostima u ribolovu i preradi proizvoda ribarstva.

Način prikupljanja i rokove dostavljanja podataka iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Analiza podataka

Član 56

Ministarstvo sačinjava elektronsku bazu podataka radi potvrđivanja podataka evidentiranih u skladu sa ovim zakonom, kao i sistem potvrđivanja podataka.

Svi podaci iz stava 1 ovog člana moraju da budu tačni, potpuni i dostavljeni u roku propisanom ovim zakonom.

Obezbjeđivanje tačnosti podataka vrši se unakrsnom provjerom, analizom i kontrolom pomoću računarskih algoritama i drugih automatizovanih mehanizama.

Ispravke i izmjene podataka, kao i razlozi ispravke i izmjene moraju da budu označeni u bazi podataka.

Ministarstvo uspostavlja nacionalni plan sprovođenja sistema potvrđivanja podataka, koji obuhvata podatke iz st. 3 i 4 ovog člana, kao i dalje mjere u slučaju neusklađenosti.

Plan iz stava 6 ovog člana se izrađuje na osnovu analize rizika, i određuje redoslijed potvrđivanja podataka i unakrsnih provjera, kao i daljih mjera u slučaju nepodudarnosti.

Ovlašćeni posmatrači

Član 57

Ovlašćeni naučni posmatrač je lice zaduženo za posmatranje ribolovnih aktivnosti radi prikupljanja bioloških podataka u skladu sa Nacionalnim programom prikupljanja podataka.

Ovlašćeni posmatrač zadužen za kontrolu je lice ovlašćeno od strane Ministarstva za praćenje sprovođenja odredbi ovog zakona.

Ovlašćene naučne posmatrače i ovlašćene posmatrače zadužene za kontrolu (u daljem tekstu: ovlašćeni posmatrači), imenuje Ministarstvo rješenjem, na period od godinu dana, na osnovu javnog poziva za imenovanje ovlašćenih posmatrača.

Imenovanim ovlašćenim posmatračima Ministarstvo izdaje službenu legitimaciju.

Ministarstvo vodi registar rješenja ovlašćenih posmatrača u elektronskom obliku.

Zapovjednik ribarskog plovila dužan je da ispuni sve potrebne uslove za ukrcaj i siguran rad ovlašćenih posmatrača, koje propisuje ministarstvo nadležno za poslove pomorstva.

Program rada i program edukacije donosi Ministarstvo.

Ministarstvo ukida imenovanje iz stava 1 ovog člana u slučaju:

1) utvrđenih neusklađenosti u postupanju ovlašćenog posmatrača tokom prikupljanja podataka ili sprovođenja kontrole;

2) prestankom potrebe za ovlašćenim posmatračima prije isteka roka važenja rješenja iz stava 1 ovog člana.

Uslove za imenovanje ovlašćenih posmatrača, zadatke i program rada i izvještajne obaveze ovlašćenih posmatrača propisuje Ministarstvo.

Ribarski monitoring centar

Član 58

Ribarski monitoring centar prati ribolovne aktivnosti i ribolovni napor ribarskih plovila koja plove pod zastavom Crne Gore, kao i ribarskih plovila koja plove pod zastavom drugih država u ribolovnom moru.

Radi praćenja ribolovnih aktivnosti i ribolovnog napora ribarskih plovila iz stava 1 ovog člana, Ribarski monitoring centar obavlja sljedeće aktivnosti:

1) pruža podršku korisnicima Ribarskog informacionog sistema;

2) prati ulaske ribarskih plovila u određena područja i izlaske iz njih;

3) prati evidencije ribolovnih aktivnosti;

4) sprovođenje pravila primjenljivih u slučaju tehničkog ili komunikacionog kvara ili prestanka rada uređaja za praćenje plovila;

5) sprovođenje mjera koje treba preduzeti u slučaju neprimanja podataka o poziciji i kretanju ribarskih plovila.

Ribarski monitoring centar je opremljen alarmnim sistemom, odnosno elektronskom opremom koja omogućava automatsku obradu podataka, analizu, kontrolu, notifikacije, utvrđivanje anomalija i elektronski prenos podataka i praćenje podataka sedam dana nedjeljno i 24 sata dnevno, čime se obezbjeđuje praćenje plovila u realnom vremenu i primjena mjera.

Sistemi praćenja plovila

Član 59

Ministarstvo uspostavlja sistem za praćenje plovila VMS (Vessel Monitoring System) koji se koristi za prikupljanje i analizu podataka o poziciji plovila, kontinuirano praćenje pozicije i kretanja ribarskih plovila koja plove pod zastavom Crne Gore, kao i stranih ribarskih plovila u ribolovnom moru.

Ribarsko plovilo iz stava 1 ovog člana mora da ima ugrađen funkcionalan uređaj za praćenje plovila koji automatskim prenosom podataka iz stava 1 ovog člana u redovnim vremenskim intervalima prikuplja i prenosi podatke Ribarskom monitoring centru satelitskom vezom ili zemaljskom mobilnom mrežom ili drugom sličnom tehnologijom.

Zapovjednik ribarskog plovila dužan je da obezbijedi stalno funkcionisanje uređaja za praćenje i prenos podataka, a naročito da:

1) se podaci iz stava 1 ovog člana ne mogu da se mijenjaju;

2) se antene povezane sa uređajem za praćenje po specifikaciji proizvođača ne ometaju i da nijesu isključene ili blokirane;

3) se ne prekine električno napajanje uređaja za praćenje;

4) se uređaj za praćenje ne ukloni sa plovila;

5) je uređaj za praćenje zaštićen od unosa ili prikaza pogrešnih pozicija.

Zabranjeno je uništavanje, oštećenje, onesposobljavanje ili ometanje rada uređaja za praćenje.

Izuzetno od stava 3 tačka 4 ovog člana, radi popravke ili zamjene Ministarstvo može da dozvoli uklanjanje uređaja za praćenje sa plovila.

Zabranjen je ulazak stranom ribarskom plovilu u ribolovno more bez funkcionalnog sistema za praćenje plovila i slanja podataka iz stava 1 ovog člana Ribarskom monitoring centru.

Ako se ribarsko plovilo koje plovi pod zastavom Crne Gore nalazi u vodama druge države, dužno je da dostavi podatke iz stava 1 ovog člana Ribarskom monitoring centru obalne države.

Električno napajanje uređaja za praćenje mora da bude plombirano na propisan način, a plomba ne smije da se neovlašćeno skida sa uređaja.

U slučaju tehničke neispravnosti ili nefunkcionalnosti uređaja za praćenje, zapovjednik ribarskog plovila ili njegov predstavnik dužan je da, od trenutka kad je događaj otkriven odgovarajućim telekomunikacionim sredstvom, na svakih četiri sata dostavlja koordinate zadnje pozicije ribarskog plovila Ribarskom monitoring centru.

Ribarski monitoring centar unosi geografske pozicije iz stava 10 ovog člana u bazu podataka VMS odmah po njihovom prijemu.

Ručno uneseni podaci VMS moraju da se u bazi podataka jasno razlikuju od automatskih poruka.

Zabranjeno je ribarskom plovilu napuštanje luke ako nema instaliran i potpuno funkcionalan uređaj za praćenje.

Nakon tehničkog kvara ili prestanka rada uređaja za praćenje, ribarsko plovilo smije da napusti luku tek kada Ministarstvo potvrdi da uređaj za praćenje koji je na njemu instaliran ponovo ispravno radi.

Izuzetno od stava 13 ovog člana, Ministarstvo može da dopusti ribarskim plovilima Crne Gore odlazak iz luke sa neispravnim uređajem za praćenje ako odlaze radi njegove popravke ili zamjene.

Ako uređaj za praćenje koji je instaliran na ribarskom plovilu ne radi ili je pokvaren, Ribarski monitoring centar o tome obavještava zapovjednika plovila ili njihove predstavnike.

Troškove nabavke, instaliranja i održavanja uređaja iz stava 2 ovog člana snosi Ministarstvo.

Tip i karakteristike uređaja za praćenje, postupak zamjene i skidanja uređaja za praćenje, vremenske intervale slanja podataka, način praćenja, prenosa podataka i plombiranja i prihvatljiva telekomunikaciona sredstva iz stava 9 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Sistemi automatske identifikacije plovila

Član 60

Ribarska plovila ukupne dužine veće od 10 metara moraju da budu opremljena sistemom automatske identifikacije AIS (Automatic Identification System) koji je u skladu sa propisima kojima se uređuje sigurnost plovidbe.

Zapovjednik ribarskog plovila dužan je da održava AIS u funkciji.

Zapovjednik ribarskog plovila isključuje AIS ako postoji neposredna opasnost od ugrožavanja sigurnosti ili zaštite posade.

Ako se AIS isključi u skladu sa stavom 3 ovog člana, zapovjednik o tome obavještava Ribarski monitoring centar i prema potrebi nadležna tijela obalne države.

Kada neposredna opasnost iz stava 3 ovog člana prestane, zapovjednik plovila ponovo uključuje AIS.

Podatke iz AIS Ministarstvo koristi za unakrsne provjere podataka sa drugim dostupnim podacima o praćenju plovila.

Razmjena VMS i AIS podataka

Član 61

Za potrebe pomorske sigurnosti i zaštite, nadzora državne granice, zaštite morske životne sredine i sprovođenja propisa, podaci iz čl. 59 i 60 ovog zakona stavljaju se na raspolaganje organima državne uprave i nadležnim organima drugih država koja učestvuju u operacijama nadzora, na osnovu zahtjeva.

Daljinsko elektronsko praćenje

Član 62

Radi kontrole usklađenosti obaveze iskrcanja, na osnovu procjene rizika, Ministarstvo može da uspostavi obavezu praćenja i kontrole ribolovne aktivnosti i pomoću sistema daljinskog elektronskog praćenja REM (Remote Electronic Monitoring) ribarskim plovilima.

Sistem REM uključuje kamere na ribarskim plovilima, kao i druge instrumente i/ili opremu.

Vlasnik ili zakupac ribarskog plovila koji je nosilac dozvole za privredni ribolov dužan je da omogući instalaciju sistema REM Ministarstvu ili licu koje ovlasti Ministarstvo.

Zapovjednik ribarskog plovila obezbjeđuje da su podaci iz sistema REM na raspolaganju Ministarstvu.

Podaci iz sistema REM mogu se na osnovu zahtjeva staviti na raspolaganje drugim obalnim državama u slučaju ribolovnih aktivnosti ribarskog plovila zastave Crne Gore u vodama pod jurisdikcijom i suverenitetom obalne države u skladu sa zakonom.

Uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

VII. EVIDENCIJA ULOVA

Ispunjavanje dnevnika ulova

Član 63

Nosilac dozvole za privredni ribolov bez plovila ili zapovjednik ribarskog plovila vodi dnevnik ulova u elektronskoj formi radi evidentiranja ribolovnih aktivnosti.

Dopušteno odstupanje procijenjenih količina proizvoda ribarstva, razvrstanih po vrstama, zadržanih na plovilu, izraženih u kilogramima, evidentiranih u dnevniku ulova, u odnosu na iskrcane količine ili rezultate inspekcijskog nadzora iznosi 10% po svakoj vrsti.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, za količine vrsta razvrstanih i zadržanih na plovilu koje ne premašuju 100 kg u ekvivalentu žive mase dopušteno je odstupanje od 20 % po svakoj vrsti.

Ulov male pelagične ribe dozvoljeno je iskrcavati nerazvrstan, pod uslovom da se iskrcavaju na određenim iskrcajnim mjestima.

Zapovjednik ribarskog plovila u slučaju izgubljenog ribolovnog alata dužan je da u dnevnik ulova evidentira koordinate na kojima je alat izgubljen.

U slučaju ulova vrsta iz člana 41 ovog zakona, u dnevnik ulova evidentiraju se informacije o procjeni količine slučajnog ulova i puštanju svake vrste, izražene u kilogramima žive mase i/ili broju jedinki, kao i statusu ulovljene jedinke u trenutku puštanja.

Zapovjednik ribarskog plovila, odnosno nosilac dozvole u slučaju ribolova bez plovila odgovoran je za tačnost podataka evidentiranih u dnevnik ulova.

Sadržaj dnevnika ulova, određena iskrcajna mjesta iz stava 4 ovog člana i konverzije faktore za pretvaranje mase uskladištene ili prerađene ribe u živu masu za potrebe vođenja dnevnika ulova propisuje Ministarstvo.

Dostavljanje dnevnika ulova

Član 64

Dnevnik ulova dostavlja se u elektronskoj formi Ministarstvu:

1) nakon posljednje ribolovne aktivnosti u svakom pojedinačnom ribolovnom putovanju i prije ulaska u luku ili iskrcajno mjesto;

2) najmanje jednom dnevno u slučaju višednevnog ribolovnog putovanja;

3) na zahtjev Ministarstva ili lica ovlaštenih za kontrolu ribarstva.

Izuzetno od stava 1 tačka 1 ovog člana, zapovjednici ribarskih plovila dužine manje od 10 metara preko svega dostavljaju podatke o evidenciji ulova elektronskim putem nakon završetka posljednje ribolovne aktivnosti, a prije početka iskrcaja.

Prethodno obavještenje

Član 65

Zapovjednici ribarskih plovila dužine 10 metara preko svega ili više, kao i autorizovanih plovila iz člana 23 ovog zakona bez obzira na njihovu dužinu, četiri sata prije procijenjenog vremena uplovljavanja u iskrcajno mjesto Ministarstvu dostavljaju elektronskim putem prethodno obavještenje.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Ministarstvo određuje kategorije ribarskih plovila za koje je rok za slanje prethodnog obavještenja iz stava 1 ovog člana jedan sat prije dolaska na iskrcajno mjesto.

Ako se ulovi ostvare u periodu između trenutka prethodnog obavještenja i uplovljavanja u luku, o tim dodatnim ulovima obavještava se u drugom prethodnom obavještenju.

Oblik, sadržaj i način slanja prethodnog obavještenja i vrste morskih organizama i/ili oblike ribolova za koje je potrebno prethodno odobriti iskrcaj propisuje Ministarstvo.

Iskrcajna deklaracija

Član 66

Zapovjednik ribarskog plovila, odnosno nosilac dozvole u slučaju ribolova bez plovila ispunjava iskrcajnu deklaraciju u elektronskoj formi i dostavlja Ministarstvu što je moguće prije, a najkasnije 24 sata nakon završetka vaganja.

Zapovjednik ribarskog plovila, odnosno nosilac dozvole za ribolov bez plovila odgovoran je za tačnost podataka zabilježenih u iskrcajnoj deklaraciji.

Obrazac i sadržaj iskrcajne deklaracije propisuje Ministarstvo.

Prekrcaj ulova

Član 67

Zabranjen je prekrcaj proizvoda ribarstva na moru sa jednog ribarskog plovila na drugo plovilo.

Prekrcaj proizvoda ribarstva sa jednog ribarskog plovila na drugo plovilo može da se obavlja samo uz prisustvo inspektora za ribarstvo, na mjestima za prekrcaj koja odredi Ministarstvo.

Kada se obavlja prekrcaj iz stava 2 ovog člana, zapovjednik ribarskog plovila sa kojeg se vrši prekrcaj i zapovjednik ribarskog plovila na koji se vrši prijem dužni su da ispune prekrcajnu deklaraciju u kojoj navode sve količine svake prekrcajne vrste.

Zapovjednici ribarskih plovila uključenih u prekrcaj dostavljaju prekrcajnu deklaraciju Ministarstvu što je moguće prije, a najkasnije 24 sata nakon završetka prekrcaja.

Odredbe iz stava 2 ovog člana ne odnosi se na prekrcaj na moru sa plovila za tegljenje ili sa plivarice tunolovke na plovila za prevoz mrtve tune koja su registrovana u odgovarajući registar.

Obrazac prekrcajne deklaracije i način slanja propisuje Ministarstvo.

Iskrcajna mjesta

Član 68

Iskrcaj proizvoda ribarstva sa ribarskih plovila vrši se samo na mjestima iskrcaja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, iskrcaj na određenim iskrcajnim mjestima vrši se i sa plovila u sportsko-rekreativnom ribolovu za vrste za koje je propisana obaveza iskrcaja na određenim iskrcajnim mjestima.

Ulovi ostvareni pridnenim povlačnim mrežama kočama, okružujućim mrežama plivaricama, obalnim mrežama potegačama, plutajućim parangalima, kao i ulovi plavoperajne tune i sabljarke iskrcajavu se samo na određenim iskrcajnim mjestima.

Ministarstvo može propisati obavezu iskrcavanja na određenim iskrcajnim mjestima i drugih vrsta ili ulova iz drugih segmenata flote.

Iskrcajna mjesta i njihovu namjenu, kao i određena iskrcajna mjesta, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove prostornog planiranja, propisuje Ministarstvo.

VIII. STRANA RIBARSKA PLOVILA

Pristup lukama stranih ribarskih plovila

Član 69

Ministarstvo uspostavlja režim inspeksijskih nadzora stranih ribarskih plovila koja pristaju u lukama Crne Gore.

Pristup lukama, pružanje lučkih usluga, kao i obavljanje operacija iskrcaja ili prekrcaja u lukama zabranjuje se stranim ribarskim plovilima koja ne ispunjavaju uslove iz člana 63 ovog zakona.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, pristup lukama se dozvoljava u slučajevima više sile u smislu člana 18 Konvencije Ujedinjenih nacija o pravu mora, za usluge koje su neophodne za rješavanje tih situacija.

Prethodno obavještenje za strana ribarska plovila

Član 70

Zapovjednici stranih ribarskih plovila ili njihovi predstavnici dostavljaju Ribarskom monitoring centru najmanje tri radna dana prije očekivanog vremena dolaska u luku, sljedeće podatke o:

- 1) identifikaciji plovila;
- 2) nazivu odredišne određene luke i svrsi pristajanja, iskrcaja, prekrcaja ili pristupa uslugama;
- 3) autorizaciji za ribolov ili, prema potrebi, autorizaciji za podršku ribolovnim operacijama ili za prekrcaj proizvoda ribarstva;
- 4) datumima izlaska u ribolov;
- 5) očekivanom datumu i vremenu dolaska u luku;
- 6) količini svake vrste koja je zadržana na plovilu ili obavještenju o nepostojanju ulova;
- 7) zonama u kojima je ostvaren ulov ili gdje se obavio prekrcaj u vodama Crne Gore ili na otvorenom moru;
- 8) količini svake vrste koja treba da se iskrca ili prekrca.

Ako se na stranom ribarskom plovilu nalaze proizvodi ribarstva, uz obavještenje iz stava 1 ovog člana prilaže se ovjerena potvrda o ulovu ili dokumentacija o ulovu iz programa nadzora u luci koje su donijele regionalne organizacije za upravljanje u ribarstvu.

Zapovjednici stranih ribarskih plovila ili njihovi predstavnici nijesu dužni da dostavljaju podatke iz stava 1 tač. 1, 3, 4, 7 i 8 ovog člana, ako je potvrda o ulovu ovjerena u skladu sa članom 75 ovog zakona za cjelokupni ulov koji će se iskrcati ili prekrcati na području Crne Gore.

Odobrenje za pristup luci

Član 71

Stranom ribarskom plovilu odobrava se pristup luci samo ako su podaci iz člana 63 stav 1 ovog zakona potpuni ili ako im je priložena potvrda ili dokumentacija iz člana 63 stav 2 ovog zakona.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Ministarstvo može da odobri pristup luci i obavljanje iskrcaja i prekrcaja kada podaci nijesu potpuni ili se čeka na njihov pregled ili provjeru, a proizvode ribarstva zadržava uskladištene pod nadzorom.

Proizvodi ribarstva se puštaju u prodaju, preuzimaju ili prevoze kada se prime podaci iz člana 63 stav 1 ovog zakona ili se završi postupak pregleda ili provjere.

Ministarstvo može da zaplijeni i uništi proizvode ribarstva ako se postupak iz stava 3 ovog člana ne završi u roku od 14 dana od iskrcaja.

Trošak skladištenja i uništenja proizvoda ribarstva iz stava 3 ovog člana snose korisnici stranog ribarskog plovila.

Evidencija operacija iskrcaja ili prekrcaja

Član 72

Zapovjednici stranih ribarskih plovila ili njihovi predstavnici, prije operacija iskrcaja ili prekrcaja, dostavljaju elektronskim putem Ministarstvu iskrcajnu ili prekrcajnu deklaraciju u kojoj navode količinu proizvoda ribarstva koji treba da se iskrcaju ili prekrcaju, razvrstani po vrstama, kao i datum i mjesto svakog ulova.

Zapovjednici plovila i njihovi predstavnici su odgovorni za tačnost podataka u deklaracijama.

Ministarstvo čuva deklaracije iz stava 1 ovog člana na period od tri godine.

IX. UVOZ PROIZVODA RIBARSTVA

Potvrda o ulovu

Član 73

Zabranjuje se uvoz u Crnu Goru proizvoda ribarstva dobijenih nezakonitim, neprijavljenim i neregulisanim ribolovom (u daljem tekstu: NNN ribolov).

Proizvodi ribarstva mogu se uvoziti u Crnu Goru samo ako ih prati potvrda o ulovu.

Potvrdu o ulovu iz stava 2 ovog člana ovjerava država zastave ribarskog plovila ili ribarskih plovila koja su ostvarila ulov iz kojeg su dobijeni proizvodi ribarstva.

Potvrdu iz stava 3 ovog člana obavezno prati i propisana dokumentacija.

U slučaju izvoza ili ponovnog izvoza proizvoda ribarstva iz Crne Gore, potvrdu o ulovu izdaje Ministarstvo na zahtjev nosioca dozvole za obavljanje privrednog ribolova ili ovlašćenog lica iz odobrenog objekta iz kojeg se obavlja ponovni izvoz.

Popis proizvoda ribarstva na koje se odnosi potvrda o ulovu, sadržaj potvrde o ulovu, dokumentacija uz potvrdu o ulovu, kao i način i uslove za izdavanje potvrde o ulovu za proizvode ribarstva iz Crne Gore propisuje Ministarstvo.

Podnošenje i kontrola potvrde o ulovu

Član 74

Uvoznik dostavlja ovjerenu potvrdu o ulovu Ministarstvu najmanje tri radna dana prije predviđenog vremena dolaska na mjesto ulaska na teritoriju Crne Gore.

Provjere potvrde o ulovu

Član 75

Provjere uključuju pregled proizvoda, provjere podataka na deklaracijama, postojanje i vjerodostojnost isprava, pregled računa privrednih subjekata i ostale evidencije, pregled prevoznih sredstava, uključujući kontejnere i skladišta za proizvode, kao i sprovođenje službenih istraga i drugih radnji, uz inspekciju stranih ribarskih plovila u luci u skladu sa članom 66 ovog zakona.

Provjere se sprovode ako:

1) Ministarstvo sumnja u vjerodostojnost potvrde o ulovu, pečata ovjere ili potpisa odgovarajućeg organa države zastave;

2) Ministarstvo ima podatke koji dovode u pitanje usklađenost ribarskog plovila sa propisima ili mjerama za očuvanje i upravljanje;

3) su ribarska plovila, ribarska preduzeća ili drugi subjekti prijavljeni u vezi sa NNN ribolovom, uključujući ribarska plovila koja su prijavljena regionalnoj organizaciji za upravljanje u ribarstvu;

4) su države zastave ili zemlje koje ponovo izvoze bile prijavljene regionalnoj organizaciji za upravljanje u ribarstvu;

5) je objavljeno upozoravajuće obavještenje.

Za potrebe provjere, Ministarstvo može da zatraži pomoć nadležnih organa države koja je verifikovala potvrdu o ulovu.

Stavljanje proizvoda ribarstva na tržište obustavlja se dok se ne dostavi odgovor nadležnih organa države koja je verifikovala potvrdu o ulovu.

Troškove skladištenja snosi privredni subjekat koji je podnosilac zahtjeva za uvoz.

Analizu rizika za provjere iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Odbijanje uvoza

Član 76

Ministarstvo odbija uvoz proizvoda ribarstva u Crnu Goru ako:

- 1) uvoznik nije dostavio potvrdu o ulovu za proizvode koje uvozi ili ne ispunjava uslove iz člana 70 ovog zakona;
- 2) proizvodi namijenjeni uvozu nijesu isti kao oni koji su navedeni u potvrdi o ulovu;
- 3) potvrdu o ulovu nije ovjerio nadležni organ države zastave iz člana 73 stav 3 ovog zakona;
- 4) u potvrdi o ulovu nijesu navedeni svi podaci;
- 5) uvoznik nije u mogućnosti da dokaže da proizvodi ribarstva ispunjavaju uslove iz člana 68 stava 4 ovog zakona;
- 6) ribarsko plovilo koje se u potvrdi o ulovu navodi kao plovilo porijekla ulova nalazi na popisu plovila koja se koriste za nezakoniti, neprijavljeni i neregulisani ribolov (u daljem tekstu: NNN plovila);
- 7) je potvrda o ulovu izdata od strane nadležnog organa države koja se nalazi na listi nekooperativnih država.

Ministarstvo odbija uvoz proizvoda ribarstva u Crnu Goru, ako nakon upućivanja zahtjeva za pomoć u skladu sa članom 70 stavom 5 ovog zakona primi odgovor:

- 1) da izvoznik nije imao pravo da traži ovjeru potvrde o ulovu;
- 2) da proizvodi ne ispunjavaju mjere za očuvanje i upravljanje.

Ako se uvoz proizvoda ribarstva odbije u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, Ministarstvo te proizvode ribarstva zapljenuje i uništava.

O odbijanju uvoza Ministarstvo obavještava državu zastave i drugu državu navedenu u dostavljenoj dokumentaciji.

Ministarstvo sastavlja listu nekooperativnih država i objavljuje je na svojoj internet stranici.

Ponovni izvoz

Član 77

Ponovni izvoz proizvoda uvezenih na osnovu potvrde o ulovu odobrava se kada Ministarstvo u potvrdi o ulovu ovjeri rubriku „ponovni izvoz“.

Vođenje evidencije potvrda o ulovu

Član 78

Ministarstvo vodi evidenciju i redovno ažurira popis država i njihovih nadležnih organa za ovjeru, kontrolu i provjeru potvrda o ulovu i potvrda o ponovnom izvozu.

Ministarstvo objavljuje popis iz stava 1 ovog člana na svojoj internet stranici.

Dokumentacija (originali potvrde o ulovu radi uvoza, izvoza i ponovnog izvoza) čuva se tri godine.

X STAVLJANJE NA TRŽIŠTE PROIZVODA RIBARSTVA

Serija ili lot

Član 79

Privredni subjekti koji stavljaju na tržište proizvode ribarstva razvrstavaju te proizvode u serije.

Serija proizvoda ribarstva sadrži proizvode ribarstva od samo jedne vrste, koji imaju isti način prezentovanja proizvoda i koji potiču sa istog geografskog područja, a koja su definisana propisom kojim se uređuje tržište u ribarstvu i sa istog ribarskog plovila ili grupe ribarskih plovila.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, prije stavljanja na tržište, količine proizvoda ribarstva od više vrsta koje iznose manje od 10 kg, koje potiču sa istog geografskog područja i koje su prezentovane na isti način, po ulovnom plovilu i po ribolovnom danu, mogu se svrstati u istu seriju.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, prije stavljanja na tržište, količine proizvoda ribarstva od više vrsta koje se sastoje od jedinki ispod minimalne referentne veličine za očuvanje i potiču sa istog geografskog područja i sa istog ulovnog plovila ili grupe ulovnih plovila, mogu se razvrstati u serije samo u svrhe koje nijesu direktna ljudska potrošnja.

Nakon stavljanja na tržište, serija proizvoda ribarstva može da se spoji sa drugom serijom ili podijeli, pod uslovom da privredni subjekat koji je odgovoran za stavljanje novonastale serije na tržište zadržava i može da dostavi informacije o sastavu novonastale serije, a naročito informacije o svakoj seriji proizvoda ribarstva koje ona sadrži i o količinama proizvoda ribarstva u svakoj od serija koje čine nove serije.

Ako je utvrđena minimalna veličina za određenu vrstu, privredni subjekti koji su odgovorni za otkup, prodaju, skladištenje ili prevoz dužni su da dokažu geografsko područje porijekla proizvoda ribarstva.

Odredbe st. 1 do 6 ovog člana ne odnose se na ukrasne ribe, rakove, mekušce ili alge.

Oznake serije proizvoda ribarstva i način označavanja tih proizvoda propisuje Ministarstvo.

Zajednički tržišni standardi

Član 80

Proizvodi ribarstva za koje su propisani tržišni standardi stavljaju se na tržište u skladu sa propisanim standardima.

Provjere tržišnih standarda sprovode se u svim fazama lanca snabdijevanja, uključujući prevoz i ugostiteljstvo.

Privredni subjekti u svim fazama lanca snabdijevanja odgovorni za otkup, prodaju, skladištenje ili prevoz serija proizvoda ribarstva moraju dokazati da proizvodi, prema potrebi, ispunjavaju zajedničke tržišne standarde.

Sljedljivost

Član 81

Proizvodi ribarstva moraju da budu na odgovarajući način označeni kako bi se obezbijedila sljedljivost svake serije u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, od faze ulova ili sakupljanja do faze maloprodaje.

Privredni subjekti dužni su da uspostave sisteme i postupke za identifikaciju svakog privrednog subjekta koji im je isporučio serije proizvoda ribarstva i kome su ti proizvodi isporučeni.

Odredbe iz st. 1 i 2 ovog člana ne odnose se na male količine proizvoda ribarstva koje se potrošačima direktno prodaju sa ribarskih plovila i/ili prodaje nosioca dozvole sopstvenog ulova na ribarnici, pod uslovom da se proizvodi upotrebljavaju isključivo za ličnu potrošnju i da te količine ne premašuju 10 kg proizvoda ribarstva dnevno po potrošaču/plovilu.

Informacije potrebne za dokazivanje sljedljivosti i način vođenja evidencije o tim informacijama propisuje Ministarstvo.

Prva prodaja proizvoda ribarstva

Član 82

Prvu prodaju proizvoda ribarstva obavljaju nosioci dozvole za privredni ribolov.

Prvu kupovinu proizvoda ribarstva mogu da obavljaju samo registrovani prvi kupci, na osnovu podnesenog zahtjeva i rješenja Ministarstva.

Kao prvi kupci proizvoda ribarstva mogu da se registruju:

- 1) subjekti u poslovanju sa hranom koji su korisnici odobrenih objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane;
- 2) subjekti u poslovanju sa hranom koji su korisnici registrovanih objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane;
- 3) subjekti u poslovanju sa hranom koji se bave ugostiteljstvom.

Subjekti iz stava 3 tačka 3 ovog člana proizvode ribarstva kupljene u prvoj prodaji smiju da ponude samo korisnicima u ugostiteljskom objektu u kojem obavljaju djelatnost.

Ministarstvo vodi Registar prvih kupaca proizvoda ribarstva u elektronskoj formi.

Rješenje iz stava 2 ovog člana Ministarstvo ukida:

- 1) na osnovu podnesenog zahtjeva registrovanog prvog kupca proizvoda ribarstva;
- 2) prestankom obavljanja djelatnosti.

Prva prodaja proizvoda ribarstva i registracija svih proizvoda ribarstva obavlja se na iskrcajnom mjestu, kod registrovanog prvog kupca, u aukcijskom centru ili kod organizacije proizvođača.

Registrovani prvi kupac ispunjava prodajni list u elektronskoj formi i dostavlja Ministarstvu najkasnije u roku od 48 sati nakon prve prodaje.

Ministarstvo vodi evidenciju o prodajnim listovima u elektronskoj formi.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, kupci koji kupuju proizvode ribarstva koji se nakon toga ne stavljaju na tržište, već se upotrebljavaju isključivo za ličnu potrošnju ne smatraju se prvim kupcima, pod uslovom da te količine ne premašuju 10 kg proizvoda ribarstva po potrošaču dnevno i izuzimaju se od obaveze ispunjavanja prodajnog lista.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, naučna institucija iz člana 8 ovog zakona nije dužna da ispunjava prodajni list i ima pravo da od privrednih ribara kupuje ribu za potrebe naučnih istraživanja, bez ograničenja količine.

Subjekti iz stava 3 tačka 2 ovog člana koji su istovremeno i nosioci dozvole za privredni ribolov, a prodaju sopstveni ulov na ribarnicama, nijesu dužni da dostavljaju prodajni list.

Registraciju prvih kupaca proizvoda ribarstva, sadržaj Registra prvih kupaca proizvoda ribarstva, obrazac prodajnog lista, uslove i način prodaje na mjestu prve prodaje, kao i način vođenja elektronske evidencije prve prodaje proizvoda ribarstva propisuje Ministarstvo.

Ispunjavanje prevoznog dokumenta

Član 83

Ako se proizvodi ribarstva prevoze drumskim prevoznim sredstvima od iskrcajnog mjesta do mjesta prve prodaje, mora

da ih prati prevozni dokument.

Prevozni dokument ispunjava prevoznik u elektronskoj formi prije početka prevoza i odgovoran je za njegovu tačnost. Sadržaj, obrazac i način dostavljanja prevoznog dokumenta propisuje Ministarstvo.

Vaganje ulovljenih količina proizvoda ribarstva

Član 84

Vaganje ulovljenih količina proizvoda ribarstva po vrstama obavlja se na iskrcajnom mjestu prije nego što se proizvodi ribarstva skladište, prevoze ili stavljaju na tržište.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Ministarstvo može da odobri vaganje proizvoda ribarstva na ribarskim plovilima ili odobrenim objektima na osnovu Plana uzorkovanja.

Za vaganje iz stava 2 ovog člana Ministarstvo izdaje rješenje na osnovu podnesenog zahtjeva zapovjednika ribarskog plovila ili odgovornog lica odobrenog objekta.

Vaganje obavlja registrovani prvi kupac proizvoda ribarstva, odgovorno lice aukcijskog centra ili organizacije proizvođača, ili zapovjednik ribarskog plovila u slučaju vaganja na ribarskom plovilu.

Ministarstvo može da dozvoli vaganje sopstvenog ulova nosiocu dozvole za privredni ribolov na određenim iskrcajnim mjestima koja su opremljena uređajima za vaganje u vlasništvu Ministarstva.

Za vaganje smiju da se koriste samo vage odobrene od strane Ministarstva.

Podaci o količinama ulova nakon izvršenog vaganja koriste se za popunjavanje iskrcajne deklaracije, prevoznog dokumenta i prodajnog lista.

Postupak vaganja, evidentiranja, način uspostavljanja sistema vaganja, uslovi za odobravanje vaga iz stava 6 ovog člana i obrazac zahtjeva za odobravanje vaganja na ribarskim plovilima ili u odobrenim objektima propisuje Ministarstvo.

Potvrda o preuzimanju proizvoda ribarstva

Član 85

Za proizvode ribarstva koji su namijenjeni za prodaju u kasnijoj fazi, privredni subjekti odgovorni za skladištenje iskrcanih proizvoda ribarstva elektronskim putem evidentiraju i u roku od 24 sata nakon iskrcavanja Ministarstvu dostavljaju potvrdu o preuzimanju.

Proizvodi ribarstva iz stava 1 ovog člana mogu da se skladište samo u objektima odobrenim u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane.

Privredni subjekti odgovorni za skladištenje odgovorni su za tačnost potvrde o preuzimanju.

Ako strano ribarsko plovilo u Crnoj Gori iskrcava proizvode ribarstva namijenjene prodaji u kasnijoj fazi, Ministarstvo po prijemu elektronskim putem prosljeđuje potvrdu o preuzimanju nadležnim organima države zastave ribarskog plovila.

Sadržaj i obrazac potvrde o preuzimanju propisuje Ministarstvo.

XI. NEZAKONITI, NEPRIJAVLJENI I NEREGULISANI RIBOLOV

NNN ribolov

Član 86

Nezakoniti ribolov znači ribolovne aktivnosti:

1) koje u morskim vodama pod suverenitetom i jurisdikcijom Crne Gore obavljaju nacionalna ili strana ribarska plovila bez dozvole ili u suprotnosti sa ovim zakonom;

2) suprotno propisima odgovarajuće regionalne organizacije za upravljanje u ribarstvu i mjerama za očuvanje i upravljanje, ili u suprotnosti sa odgovarajućim odredbama mjerodavnog međunarodnog prava.

Neprijavljeni ribolov znači ribolovne aktivnosti:

1) koje nijesu prijavljene ili koje su pogrešno prijavljene Ministarstvu, u suprotnosti sa nacionalnim zakonima i propisima;

2) koje se obavljaju u području nadležnosti odgovarajuće regionalne organizacije za upravljanje u ribarstvu i nijesu prijavljene ili su pogrešno prijavljene, u suprotnosti sa postupcima prijavljivanja te organizacije.

Neregulisani ribolov znači ribolovne aktivnosti:

1) koje na području na kojem se primjenjuju pravila odgovarajuće regionalne organizacije za upravljanje u ribarstvu obavljaju ribarska plovila bez državne pripadnosti, ribarska plovila koja viju zastavu države koja nije strana te organizacije ili bilo koji drugi subjekt u ribarstvu, na način koji nije u skladu sa mjerama za očuvanje i upravljanje te organizacije ili je u suprotnosti s tim mjerama;

2) koje na područjima ili u vezi sa stokovima za koje se ne primjenjuju mjere za očuvanje i

2) koje na područjima ili u vezi sa stokovima za koje se ne primjenjuju mjere za očuvanje i upravljanje obavljaju ribarska plovila na način koji nije u skladu sa odgovornostima države za očuvanje živih morskih resursa na osnovu međunarodnog prava.

Ministarstvo sastavlja listu NNN plovila, koristeći javno dostupni registar NNN plovila EU, kao i registre NNN plovila regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom i objavljuje je na svojoj internet stranici.

Aktivnosti nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova

Član 87

Aktivnosti nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova (u daljem tekstu: NNN aktivnosti) su:

1) obavljanje ribolova bez važeće dozvole, autorizacije ili odobrenja za ribolov koju je izdala Crna Gora ili relevantna obalna država;

2) falsifikovanje ili prikrivanje oznaka, identiteta ili registracije ribarskog plovila;

3) prikrivanje, neovlašćeno mijenjanje ili uklanjanje dokaza povezanih sa istragom;

4) ometanje rada službenih lica ili posmatrača u obavljanju njihovih dužnosti;

5) prekrcavanje bez potrebnog odobrenja ili ako je takvo prekrcavanje zabranjeno;

6) prebacivanje ili stavljanje u kaveze plavoperajne tune bez odobrenja;

7) prekrcavanje sa ili na plovila uvrštena na popis NNN plovila ili regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, obavljanje operacija prenosa tim plovilima, učestvovanje u zajedničkim ribolovnim operacijama sa tim plovilima ili pomaganje tim plovilima ili njihovo opskrbljivanje;

8) učestvovanje u radu plovila uvrštenog na popis NNN plovila ili regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, učestvovanje u upravljanju takvim plovilom ili vlasništvu takvog plovila, između ostalog i kao stvarni vlasnik, ili pružanje usluga privrednim subjektima povezanim sa takvim plovilom, uključujući logističke i druge finansijske usluge, kao i usluge osiguranja;

9) obavljanje ribolovne aktivnosti protivno pravilima koja se primjenjuju na području zabranjenog ili ograničenog ribolova;

10) traženje, lov, zadržavanje na plovilu, prekrcavanje, iskrcavanje, prevoz, skladištenje, prodavanje, izlaganje ili nuđenje na prodaju vrsta za koje su takve aktivnosti zabranjene;

11) obavljanje ribolovnih aktivnosti u pogledu vrsta koje podliježu ograničenjima ulova za koje privredni subjekat nema kvotu ili nema pristup kvoti države koja je država zastave, vrsta za koje je kvota iscrpljena ili vrsta koje podliježu moratorijumu na ribolov, privremenoj zabrani ribolova ili sezoni zabrane ribolova, osim slučajnog ulova, ako je ta aktivnost teški prekršaj iz stava 1 tačke 10 ovog člana;

12) upotreba zabranjenih ribolovnih alata ili zabranjenih metoda;

13) falsifikovanje dokumenata, informacija ili podataka, zabilježenih na papiru ili sačuvanih u elektronskom obliku;

14) izmjena snage motora ili uređaja za praćenje stalne snage motora radi povećanja snage plovila iznad najveće stalne snage motora koja je navedena u sertifikatu motora;

15) obavljanje ribolovnih aktivnosti uz primjenu prisilnog rada, kako je definisano članom 2 Konvencije MOR-a br. 29 o prisilnom radu.

Pored aktivnosti iz stava 1 ovog člana, NNN aktivnostima smatraju se i:

1) upotreba falsifikovanih ili neispravnih dokumenata, informacija ili podataka, zabilježenih na papiru ili sačuvanih u elektronskom obliku;

2) neispunjavanje obaveza tačnog evidentiranja, čuvanja i dostavljanja podataka o ribolovnim aktivnostima, uključujući podatke koje treba dostaviti putem sistema za praćenje plovila, kao i podatke u pogledu prethodnog obavještanja, prekrajnih deklaracija, dnevnika ulova, iskrajnih deklaracija, evidencija o vaganju, potvrda o preuzimanju, prevoznih dokumenata ili prodajnih listova, osim kada je riječ o dozvoljenim odstupanjima iz stava 1 tačke 3 ovog člana;

3) neispunjavanje obaveza tačnog evidentiranja procjena količina unutar dozvoljenog odstupanja;

4) neispunjavanje obaveza u pogledu karakteristika ili upotrebe ribolovnog alata, akustičkih uređaja za odvratanje, selektivnost ili uređaja za privlačenje ribe, naročito u vezi sa označavanjem i identifikacijom, područjima, dubinom, periodima, količinom alata i veličinom oka mrežnog tega ili sa opremom za sortiranje, odvajanje vode ili preradu, odnosno neusklađenost sa mjerama za

4) neispunjavanje obaveza u pogledu karakteristika ili upotrebe ribolovnog alata, akustičkih uređaja za odvratanje, selektivnost ili uređaja za privlačenje ribe, naročito u vezi sa označavanjem i identifikacijom, područjima, dubinom, periodima, količinom alata i veličinom oka mrežnog tega ili sa opremom za sortiranje, odvajanje vode ili preradu, odnosno neusklađenost sa mjerama za smanjenje slučajnih ulova osjetljivih vrsta, osim ako je ta aktivnost teški prekršaj na osnovu člana 102 ovog zakona;

5) nedonošenje, nezadržavanje na ribarskom plovilu, prekrcavanje i/ili prebacivanje i neiskrcavanje vrsta koje podliježu obavezama iskrcavanja;

6) obavljanje ribolovnih aktivnosti na području regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom na način koji nije u skladu sa primjenljivim mjerama očuvanja i upravljanja te organizacije ili na način kojim se te mjere krše osim ako je ta aktivnost teški prekršaj na osnovu člana 102 ovog zakona;

7) učinjenje višestrukih prekršaja po osnovu ovog zakona;

8) obavljanje svih aktivnosti iz člana 107 stava 1 tačke 7 ovog zakona u vezi sa plovilom koje obavlja NNN ribolov, a nije uvršteno na popis NNN plovila;

9) upotreba snage motora ribarskog plovila koja premašuje najveću stalnu snagu motora sertifikovanu i evidentiranu u Registru ribarske flote;

- 10) iskrcavanje u lukama drugih zemalja bez prethodnog obavještenja;
- 11) nezakonito odlaganje u more ribolovnog alata ili drugog alata sa ribarskog plovila;
- 12) stavljanje na tržište proizvoda ribarstva, osim ako je ta aktivnost teški prekršaj na osnovu člana 102 ovog zakona;
- 13) obavljanje aktivnosti sportsko-rekreativnog ribolova protivno ovom zakonu ili prodaja proizvoda ribarstva ostvarenih sportsko-rekreativnim ribolovom;
- 14) obavljanje poslova koji su direktno povezani sa NNN ribolovom, uključujući trgovinu proizvodima ribarstva koji potiču iz NNN ribolova, kao i njihov uvoz, izvoz, preradu i stavljanje na tržište.

Subjeki koji podržavaju ili se bave NNN ribolovom

Član 88

Pravnim i fizičkim licima zabranjeno je podržavanje i bavljenje NNN ribolovom, između ostalog i radom na samom plovilu, i kao zapovjednici plovila ili stvarni vlasnici ribarskih plovila koja su uvrštena na listu NNN plovila iz člana 86 ovog zakona.

Zabranjena je prodaja, izvoz ili uvoz ribarskog plovila subjektima koji su uključeni u rad, upravljanje ili vlasništvo ribarskih plovila koja su uvrštena na listu NNN plovila.

Subjektima koji su uključeni u rad, upravljanje ili vlasništvo ribarskih plovila koja su uvrštena na listu NNN plovila ne mogu se dodjeliti sredstva pomoći.

XII. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 89

Nadzor nad sprovođenjem odredbi ovog zakona i propisa donijetih na osnovu njega vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Član 90

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem odredbi ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega obavljaju:

- 1) inspektori za ribarstvo (u daljem tekstu: inspektori);
- 2) ovlašćeni policijski službenici ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, koji obavljaju inspekcijski nadzor ribarstva u teritorijalnom moru u dijelu koji se odnosi na ribolov bez dozvole i ribolov u zabranjenom području i nadzor prevoza proizvoda ribarstva na drumovima u dijelu koji se odnosi na prevozni dokument;
- 3) ovlašćeni službenici ministarstva nadležnog za poslove pomorstva, lica nadležna za pomorski saobraćaj, koja obavljaju inspekcijski nadzor u teritorijalnom moru Crne Gore;
- 4) ovlašćeni službenici Uprave carina, ministarstva nadležnog za poslove finansija, koji obavljaju inspekcijski nadzor potvrda o ulovu pri uvozu i ponovnom izvozu proizvoda ribarstva u Crnu Goru;
- 5) veterinarski inspektori Ministarstva, u dijelu koji se odnosi na kontrolu sljedljivosti proizvoda ribarstva na tržištu i kontrolu potvrda o ulovu pri uvozu proizvoda ribarstva u Crnu Goru i kontrolu potvrde o ulovu pri ponovnom izvozu;
- 6) ovlašćena lica javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom u dijelu koji se odnosi na ribolov u zaštićenim područjima.

Ovlašćena lica

Član 91

Ovlašćena lica iz člana 90 ovog zakona moraju da budu stručno osposobljena za sprovođenje inspekcijskog nadzora.

Program stručnog osposobljavanja ovlašćenih lica iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Nakon završenog stručnog osposobljavanja, licima iz stava 1 ovog člana Ministarstvo izdaje rješenje o ovlašćenju.

Ministarstvo donosi rješenje kojim ukida rješenje iz stava 3 ovog člana u slučaju:

- 1) utvrđenih neusklađenosti u postupanju ovlašćenog lica tokom sprovođenja inspekcijskog nadzora;
- 2) promjena okolnosti bitnih za sticanje uslova za ovlašćena lica;
- 3) prestanka potrebe za obavljanjem inspekcijskih nadzora ribarstva.

O svim promjenama okolnosti iz stava 3 ovog člana nadležna tijela dužna su obavijestiti Ministarstvo.

Inspekcija u okviru međunarodno preuzetih obaveza

Član 92

Ministar imenuje inspektore koji učestvuju u sprovođenju nadzora i kontrole u okviru međunarodnih ugovora kojih je

Popis inspektora i ovlašćenih lica

Član 93

Ministarstvo vodi i ažurira popis inspektora i ovlašćenih lica za kontrolu ribarstva odgovornih za obavljanje inspeksijskih nadzora.

Obavljanje inspeksijskih nadzora

Član 94

Inspektori i ovlašćena lica obavljaju inspeksijske nadzore pravnih i fizičkih lica na moru, uz obalu, u lukama i na iskrcajnim mjestima, tokom prevoza, u objektima za preradu i duž cijelog lanca snabdijevanja proizvodima ribarstva.

Inspektori i ovlašćena lica obavljaju inspeksijske nadzore na nediskriminišući način.

Inspektori i ovlašćena lica obavljaju inspeksijske nadzore na način kojim se najmanje uzrokuju smetnje za aktivnosti na plovilu ili prevoznom sredstvu, skladištenje, preradu i stavljanje na tržište ulova, i u najvećoj mogućoj mjeri sprječavaju svako smanjenje kvaliteta ulova tokom inspeksijskog nadzora.

Inspektori i ovlašćena lica obavljaju inspeksijske nadzore bez prethodne najave.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, o početku obavljanja inspeksijskog nadzora inspektor može obavijestiti subjekat nadzora ako smatra da se time neće umanjiti efikasnost inspeksijskog nadzora.

Inspektori i ovlašćena lica mogu pregledati sve relevantne poslovne prostore, palube i prostorije, ulove, bilo da su prerađeni ili neprerađeni, sav ribolovni alat, opremu, skladišne prostore i ambalaže u kojima se nalaze proizvodi ribarstva, kao i sve relevantne dokumente ili elektronske poruke za koje smatraju da ih je potrebno pregledati kako bi se provjerila usklađenost sa ovim zakonom.

Pod poslovnim prostorima, u smislu stava 6 ovog člana, podrazumijevaju se plovila i stambene prostorije prijavljene kao poslovni prostor, i druge prostorije i prevozna sredstva u kojima nadzirano pravno lice obavlja poslovnu djelatnost.

U sprovođenju inspeksijskog nadzora, inspektor i ovlašćena lica ovlašćena su da fotografišu ili snimaju lica, prostore, ribolovne alate i sve ostale prostore i sredstva koja su predmet inspeksijskog nadzora.

Inspektor i ovlašćena lica ovlašćena su da u postupku nadzora zatraže i pregledaju isprave na osnovu kojih se može utvrditi identitet lica (lična karta, pasoš i sl.), a lica koje podliježe nadzoru i lica zatečeno na mjestu nadzora dužno je na zahtjev inspektora i ovlašćenog lica dati takvu ispravu na uvid.

U skladu sa posebnim propisom, inspektori i ovlašćena lica mogu ispitivati lica za koja se smatra da imaju informacije o pitanjima koja su predmet inspeksijskog nadzora.

Kada inspektor ili ovlašćeno lice smatra da ribarsko plovilo obavlja ribolovne aktivnosti uz primjenu prisilnog rada, kako je definisano u članu 2 Konvencije Međunarodne organizacije rada (MOR) br. 29 o prisilnom radu, odmah obavještava nadležnu inspekciju.

U skladu sa međunarodnim sporazumima, Ministarstvo može pozvati službena lica nadležnih tijela druge države da učestvuju u inspeksijskim nadzorima ribarskih plovila koja plove pod zastavom te države dok ta plovila obavljaju aktivnosti u vodama Crne Gore ili iskrcavaju u njenim lukama ili na iskrcajnim mjestima.

Iskrcaj i prekrcaj proizvoda ribarstva sa stranih ribarskih plovila može se sprovesti samo uz prisustvo inspektora za ribarstvo.

Ako nalazi inspekcije stranog ribarskog plovila koji namjerava da iskrca proizvode ribarstva u Crnoj Gori pružaju dokaze da se, prema članu 87 st. 1 i 2, ribarsko plovilo bavi NNN ribolovom, Ministarstvo ne dopušta takvom plovilu iskrcavanje ili prekrćavanje ulova.

Ministarstvo odluku o odbijanju iz stava 13 ovog člana, zajedno sa kopijom zapisnika, odmah dostavlja nadležnom tijelu države zastave pregledanog ribarskog plovila.

Inspeksijski nadzor obavlja se opažanjem i/ili nadzorom.

O obavljenom opažanju popunjava se obrazac opažanja.

O obavljenom nadzoru sastavlja se zapisnik.

Sadržaj i izgled obrasca opažanja i obrasca zapisnika propisuje Ministarstvo.

Evidencija o obavljenim nadzorima, opažanjima i preduzetim mjerama

Član 95

O obavljenim inspeksijskim nadzorima, opažanjima i preduzetim mjerama inspektori i ovlašćena lica vode evidenciju u elektronskom obliku.

Sadržaj, oblik i način vođenja evidencije inspeksijskih nadzora i preduzetih mjera propisuje Ministarstvo.

Prava i obaveze inspektora i ostalih ovlašćenih lica

Član 96

Ako ustanove da je povrijeđen ovaj zakon ili drugi propis donesen na osnovu njega, inspektori su ovlašćeni da:

- 1) narede zabranu obavljanja djelatnosti;
- 2) narede otklanjanje utvrđenih nedostataka i odrede primjereni rok za njihovo otklanjanje;
- 3) zabrane stavljanje na tržište ili narede povlačenje sa tržišta proizvoda ribarstva;
- 4) odrede mjeru opreza privremenog prekida djelatnosti u skladu sa posebnim propisom koji reguliše prekršaje;
- 5) utvrde da li fizičko ili pravno lice djelimično ili u potpunosti ispunjava uslove propisane ovim zakonom ili propisima donesenim na osnovu njega;
- 6) podnesu nadležnom tijelu prijavu zbog krivičnog djela;
- 7) izdaju prekršajni nalog;
- 8) naplate novčanu kaznu na mjestu učinjenja prekršaja, u skladu sa posebnim propisom;
- 9) privremeno ili trajno zabrane obavljanje ribolova nosiocu dozvole za privredni ribolov i zapovjedniku ribarskog plovila u skladu sa čl. 102 i 104 ovog zakona.

Poslove iz stava 1 tač. 1, 4, 5, 6, 7 i 8 ovog člana mogu da obavljaju i ostala ovlašćena lica iz člana 91 ovog zakona.

Ako inspektor ili ovlašćeno lice zbog bilo kojih relevantnih podataka ili informacija smatra da je fizičko lice učinilo težak prekršaj ili da je pravno lice odgovorno za težak prekršaj ili ako je zatečeno u učinjenju teškog prekršaja iz čl. 107 i 108 ovog zakona, uz sprovođenje istrage prekršaja, odmah preduzima relevantne hitne mjere kao što su:

- 1) izdavanje naloga za prestanak ribolovnih aktivnosti;
- 2) preusmjeravanje ribarskog plovila u luku;
- 3) preusmjeravanje prevoznog sredstva na drugu lokaciju radi inspeksijskog nadzora;
- 4) privremeno oduzimanje ribarskog plovila, prevoznog sredstva, ribolovnog alata, ulova ili proizvoda ribarstva ili dobiti ostvarene od prodaje ulova ili proizvoda ribarstva;
- 5) ograničavanje ili zabrana stavljanja na tržište proizvoda ribarstva;
- 6) privremeno onemogućavanje kretanja dotičnog ribarskog plovila ili prevoznog sredstva;
- 7) naređenje privremenog prestanka poslovanja.

Postupak sa oduzetim predmetima u inspeksijskom nadzoru

Član 97

Inspektor i ovlašćena lica mogu privremeno oduzeti proizvode ribarstva, ribolovne alate i opremu i druge predmete kojima je učinjen prekršaj, u skladu sa posebnim propisom.

Inspektor i ovlašćena lica mogu staviti plombu na ribolovne alate, opremu, prevozno sredstvo i/ili skladišni prostor do završetka postupka.

Svaka plomba je označena serijskim brojem.

Postupak plombiranja i postupak sa privremeno oduzetim proizvodima ribarstva, ribolovnim alatima i opremom i drugim predmetima kojima je učinjen prekršaj, kao i obrazac potvrde o oduzetim predmetima propisuje Ministarstvo.

Obaveze subjekata

Član 98

Subjekat nadzora dužan je:

- 1) pomagati i saradivati sa inspektorom i ovlašćenim licima u obavljanju njihovih dužnosti u vezi sa inspeksijskim nadzorom;
- 2) olakšati siguran pristup plovilu, uključujući osiguranje stepenica za ukrcaj na ribarsko plovilo kada je razlika u visini između inspeksijskog i nadziranog plovila veća od 1.5 m, pristup njegovim skladištima, prevoznim sredstvima, skladišnim prostorima u kojima se proizvodi ribarstva skladište, prerađuju ili stavljaju na tržište ili prostorima u kojima se skladišti ili popravljaju ribolovni alat;
- 3) garantovati sigurnost službenih lica;
- 4) ne sprječavati niti ometati službena lica u obavljanju njihovih dužnosti, niti zastrašivati.

Službena legitimacija inspektora za ribarstvo i ovlašćenih lica

Član 99

Inspektori službenom legitimacijom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlašćenja.

Ovlašćena lica službenom legitimacijom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlašćenja.

Prilikom obavljanja inspeksijskog nadzora službenim plovilom, inspektori moraju nositi uniformu.

Oblik i sadržaj obrasca službene legitimacije i uniforme, kao i način izdavanja i vođenja registra izdatih službenih legitimacija propisuje Ministarstvo.

Godišnji plan rada inspekcije u ribarstvu

Član 100

Godišnji plan rada inspekcije donosi Ministarstvo.

Godišnji plan rada inspekcije sadrži aktivnosti inspekcije i ovlaštenih lica.

Godišnji plan rada inspekcije zasniva se na procjeni rizika i ažurira se jednom godišnje, ako je to potrebno, posebno uzimajući u obzir novodonesene mjere očuvanja i kontrole i sve dodatne podatke.

Ministarstvo donosi plan iz stava 1 ovog člana uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove pomorstva, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.

Registar prekršaja

Član 101

Ministarstvo vodi registar prekršaja u morskome ribarstvu u elektronskom obliku.

U registar prekršaja upisuju se svi prekršaji u morskome ribarstvu koji su učinjeni korišćenjem ribarskih plovila Crne Gore ili od strane državljana Crne Gore.

Ministarstvo upisuje i ribarska plovila koja plove pod zastavom druge zemlje ili državljanke druge zemlje koji su prekršaje učinili u vodama ili na teritoriji pod jurisdikcijom Crne Gore.

Ministarstvo u registar prekršaja upisuje i sve donesene odluke i izrečene sankcije, kao i broj dodijeljenih kaznenih bodova.

Ministarstvo može zahtijevati od drugih država da dostave informacije iz svojih nacionalnih registara koje se odnose na ribarska plovila Crne Gore i državljanke Crne Gore za njihove prekršaje učinjene u tim državama.

Na zahtjev druge države, Ministarstvo bez odlaganja dostavlja relevantne informacije o njihovim ribarskim plovilima i fizičkim ili pravnim licima koja su učinila prekršaj na području pod suverenitetom i jurisdikcijom Crne Gore.

Sadržaj registra prekršaja u morskome ribarstvu propisuje Ministarstvo.

Sistem teških prekršaja

Član 102

Teškim prekršajima se smatra sprovođenje aktivnosti iz člana 87 st. 1 i 2 ovog zakona, koje ispunjavaju kriterijume iz člana 103 ovog zakona.

Za prekršaje iz čl. 107 i 108 ovog zakona, po pravosnažnosti presude o učinjenju prekršaja, osim novčane kazne, nosiocu dozvole za obavljanje privrednog ribolova na moru, zapovjedniku ribarskog plovila, kao i plovilu iz Registra ribarske flote dodjeljuju se i kazneni bodovi.

Dodijeljeni bodovi se prenose za ulovno plovilo ako se to plovilo ili dozvola prodaju, prenesu ili se na neki drugi način promijeni vlasništvo nakon datuma prekršaja.

Ako se tokom jednog inspekcijskog nadzora otkriju dva ili više teških prekršaja istog nosioca dozvole za ribolov ili zapovjednika plovila, za sve teške prekršaje može se dodijeliti najviše 12 kaznenih bodova.

Ako ukupni broj kaznenih bodova dostigne ili premaši 18 bodova, dozvola za ribolov i/ili pravo na zapovijedanje ribarskim plovilom u svojstvu zapovjednika plovila ukida se na period od dva mjeseca.

Ako ukupni broj kaznenih bodova dostigne ili premaši 36 bodova, a riječ je o drugom ukidanju, dozvola za ribolov i/ili pravo na zapovijedanje ribarskim plovilom u svojstvu zapovjednika plovila ukida se na period od četiri mjeseca.

Ako ukupni broj kaznenih bodova dostigne ili premaši 54 boda, a riječ je o trećem ukidanju, dozvola za ribolov i/ili pravo na zapovijedanje ribarskim plovilom u svojstvu zapovjednika plovila ukida se na period od osam mjeseci.

Ako ukupni broj kaznenih bodova dostigne ili premaši 72 boda, a riječ je o četvrtom ukidanju, dozvola za ribolov i/ili pravo na zapovijedanje ribarskim plovilom u svojstvu zapovjednika plovila ukida se na period od godinu dana.

Ako ukupni broj kaznenih bodova dostigne ili premaši 90 bodova, a riječ je o petom ukidanju, oduzima se dozvola za ribolov, a ribarsko plovilo se ne smije upotrebljavati za privredni ribolov.

Ako nosilac dozvole za privredni ribolov u periodu od tri godine od datuma učinjenja posljednjeg potvrđenog teškog prekršaja ne učini drugi težak prekršaj, svi kazneni bodovi se brišu.

Kriterijumi za određene teške prekršaje

Član 103

Prekršaji iz člana 87 stav 2 ovog zakona smatraju se teškim prekršajima ako ispunjavaju kriterijume propisane ovim članom.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 1 ovog zakona primjenjuju se sljedeći kriterijumi:

1) dokumenti, podaci ili informacije namjerno upotrijebljeni u sopstvenom interesu ili u interesu trećih strana radi ostvarivanja koristi;

2) pravosnažna presuda je donesena u posljednjih 12 mjeseci za isti prekršaj.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 2 ovog zakona primjenjuju se sljedeći kriterijumi:

1) proizvodi ribarstva povezani sa prekršajem čine 10 % ili više ukupne mase dotičnih proizvoda;

2) neispunjavanje obaveze evidentiranja i prijavljivanja ulova vrsta koje podliježu obavezi iskrcavanja po vrsti, potegu, području, danu ili izlasku u ribolov, u zavisnosti od težine prekršaja, posebno uzimajući u obzir prirodu i opseg aktivnosti, uključujući vrijednost ili nivo štete na dotičnim ribolovnim resursima i morskoj životnoj sredini;

3) ometanje ugradnje ili rada sistema za praćenje na plovilu, automatskog sistema identifikacije, dnevnika ulova, REM sistema, sistema za vaganje, uređaja za praćenje trajne snage motora ili bilo kog drugog primjenljivog sistema za praćenje, kao i njihovo isključivanje, osim ako to odobri Ministarstvo;

4) nisu evidentirani podaci i informacije, niti poslati Ribarskom monitoring centru;

5) neobavještanje Ministarstva o neispravnosti sistema za praćenje plovila, AIS-a, dnevnika ulova, sistema REM ili bilo kog drugog uređaja ili sistema za praćenje;

6) neispunjavanje obaveze dostavljanja podataka o ribolovnim aktivnostima i ribolovnim operacijama, uključujući prodajne listove, kad su iskrcaj ili prekrcaj ili ribolovna operacija obavljena izvan voda Crne Gore;

7) pravosnažna presuda je donesena u posljednjih 12 mjeseci za isti prekršaj.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 3 ovog zakona primjenjuju se sljedeći kriterijumi:

1) količina proizvoda ribarstva koja premašuje dozvoljeno odstupanje je jednaka ili veća od 100% dozvoljenog odstupanja, izračunata kao dozvoljeni iznos u procentima ili kilogramima, ili, u slučajevima ako količina proizvoda ribarstva koja premašuje dozvoljeno odstupanje iznosi 50% ili više dozvoljenog odstupanja, izračunata kao dozvoljeni iznos u procentima;

2) nezavisno od kriterijuma u skladu sa tačkom 1 ovog stava, ako je razlika između procjena evidentiranih u dnevniku ulova i količina koje su iskrcane ili koje su rezultat inspeksijskog nadzora jednaka ili veća od 25% po vrsti;

3) pravosnažna presuda je donesena u posljednjih 12 mjeseci za isti prekršaj.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 4 ovog zakona primjenjuju se sljedeći kriterijumi:

1) pasivni ribolovni alat i uređaji za privlačenje ribe nemaju ispravnu oznaku ili čije karakteristike odstupaju na više od polovine ribolovnog alata ili uređaja za privlačenje ribe;

2) više od 10% obavezujućih akustičnih uređaja za odvratanje se ne upotrebljava ili je više od 10% obavezujućih akustičnih uređaja za odvratanje neispravno;

3) broj upotrijebljenih pasivnih ribolovnih alata i uređaja za privlačenje ribe za 10% premašuje dozvoljeni broj takvih alata ili uređaja;

4) veličina cijelog ili dijela aktivnog ribolovnog alata premašuje dozvoljene dimenzije takvog alata za 10%;

5) karakteristike selektivnosti alata promijenjene su smanjenjem veličine onih elemenata ribolovnog alata koji određuju selektivnost, kao što su veličina oka mrežnog tega, promjer mrežnog konca ili veličina udice, za 3 mm ili 5%, u zavisnosti od toga šta je veće;

6) neuvođenje drugih metoda i uređaja radi optimizacije selektivnosti, kao što su izlazni paneli, sortirajuće rešetke ili izlazni otvori;

7) upotreba uređaja koji ometaju ili na drugi način efektivno umanjuju karakteristike selektivnosti alata ili metoda i uređaja iz tačke 6 ovog stava;

8) oprema na plovilu za sortiranje ili separaciju vode upotrebljava se za vrste na kojima je upotreba takvih uređaja zabranjena i koje podliježu ribolovnim mogućnostima, višegodišnjim planovima, planovima inspeksijskih nadzora i kontrola ili obavezi iskrcavanja;

9) ribolovni alat upotrebljava se na mjestu na kojem udaljenost od obale odstupa od dozvoljene udaljenosti za više od 10% ili na kojem dubina mora odstupa od dozvoljene dubine;

10) pravosnažna presuda je donesena u posljednjih 12 mjeseci za isti prekršaj.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 5 ovog zakona primjenjuju se sljedeći kriterijumi:

1) ulovi povezani sa prekršajem imaju vrijednost jednaku ili veću od 1 000 EUR ili 10% ukupne vrijednosti dotičnih proizvoda ribarstva, ili su to količine jednake ili veće od 200 kg;

2) pravosnažna presuda je donesena u posljednjih 12 mjeseci za isti prekršaj.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 6 ovog zakona primjenjuju se sljedeći kriterijumi:

1) prekršaj se u skladu sa primjenljivim pravilima regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom kvalifikuje kao teški prekršaj;

2) pravosnažna presuda je donesena u posljednjih 12 mjeseci za isti prekršaj.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 7 ovog zakona primjenjuje se kriterijum učinjenja tri ili više prekršaja po osnovu ovog zakona, koji su otkriveni tokom istog inspeksijskog nadzora ili iste istrage, a koji se pojedinačno ne smatraju teškim prekršajima.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 8 ovog zakona primjenjuju se sljedeći kriterijumi:

1) Prekrcavanje sa plovila ili na plovilo ili obavljanje operacija prenosa plovilom, učestvovanje u zajedničkim ribolovnim operacijama plovilom, pružanje podrške plovilu ili snabdijevanje plovila u vezi sa izlaskom u ribolov ako je to plovilo upotrijebljeno za učinjenje teškog prekršaja;

2) pravosnažna presuda je donesena u posljednjih 12 mjeseci za isti prekršaj.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 9 ovog zakona primjenjuju se sljedeći kriterijumi:

1) ako je razlika između provjerene snage i sertifikovane i zabilježene snage veća od 20%;

2) pravosnažna presuda je donesena u posljednjih 12 mjeseci za isti prekršaj.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 10 ovog zakona primjenjuje se kriterijum da je pravosnažna presuda donesena u posljednjih 12 mjeseci za isti prekršaj.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 11 ovog zakona primjenjuju se sljedeći kriterijumi:

- 1) odlaganje je namjerno i uzrokuje ili bi moglo uzrokovati ozbiljnu štetu morskoj životnoj sredini, između ostalog i morskim biološkim resursima i morskim ekosistemima;
- 2) odlaganje je namjerno i odvija se na području ograničenog ribolova;
- 3) odlaganje je namjerno i odnosi se na zabranjeni ribolovni alat po osnovu ovog zakona.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 12 ovog zakona primjenjuju se sljedeći kriterijumi:

- 1) privredni subjekti, zapovjednici plovila ili njihovi predstavnici obavljaju prvu prodaju putem neregistrovanog aukcijskog centra, kupca ili organizacije proizvođača;
- 2) nedostaju minimalne obavezne informacije za potrošače za serije od 20 kg ili više ili serije čija je vrijednost jednaka ili veća od 1 000 EUR;
- 3) nepotpune informacije o sljedljivosti za serije od 20 kg ili više ili koje imaju vrijednost jednaku ili veću od 1 000 EUR;
- 4) proizvodi ribarstva su uvezeni protivno ovom zakonu;
- 5) pravosnažna presuda je donesena u posljednjih 12 mjeseci za isti prekršaj.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 13 ovog zakona primjenjuju se sljedeći kriterijumi:

- 1) prodaja proizvoda ribarstva iz sportsko-rekreativnog ribolova čija je vrijednost jednaka ili veća od 50 EUR ili čije su količine jednake ili veće od 10 kg;
- 2) dvije jedinke ili više njih koje su zadržane na plovilu nijesu dozvoljene ili jedna ili više jedinki su zabranjene vrste;
- 3) 25% ili više zadržanog primjerka nije u skladu sa minimalnom referentnom veličinom za očuvanje;
- 4) zadržavanje količina vrsta koje premašuju dnevna ograničenja ulova ili ograničenja ulova ili za 50% premašuju primjenljive kvote;
- 5) pravosnažna presuda je donesena u posljednjih 12 mjeseci za isti prekršaj.

Za prekršaj iz člana 87 stav 2 tačka 14 ovog zakona primjenjuju se sljedeći kriterijumi:

- 1) nijesu predloženi ili dostavljeni svi zakonski propisani dokumenti;
- 2) slučajevi u kojima je uvoz odbijen;
- 3) uvoz koji nije u skladu sa članom 77 ovog zakona;
- 4) plovilo je uključeno na popis NNN plovila;
- 5) pravosnažna presuda je donesena u posljednjih 12 mjeseci za isti prekršaj.

Sistem kaznenih bodova za zapovjednike ribarskih plovila

Član 104

Za teške prekršaje koji su povezani sa plovilom i učinjeni za vrijeme dok je plovilo bilo pod njegovim zapovjedništvom, Ministarstvo dodjeljuje kaznene bodove zapovjedniku ribarskog plovila.

Ministarstvo rješenjem privremeno zabranjuje obavljanje ribolova zapovjednicima koji sakupe određeni broj kaznenih bodova kako je navedeno u članu 102 st. 7 do 10 ovog zakona.

Ministarstvo rješenjem trajno zabranjuje obavljanje ribolova zapovjednicima koji sakupe 90 i više kaznenih bodova kako je navedeno u članu 102 stav 11 ovog zakona.

Ako zapovjednik plovila u periodu od tri godine od datuma učinjenja posljednjeg potvrđenog teškog prekršaja ne učini drugi težak prekršaj, svi kazneni bodovi se brišu.

Odgovornost pravnih lica za teške prekršaje

Član 105

Pravna lica smatraju se odgovornim za teške prekršaje ako je te prekršaje u njihovu korist učinilo fizičko lice, djelujući kao pojedinac ili kao dio tijela pravnog lica, koje ima odlučujući položaj u okviru dotičnog pravnog lica, na osnovu bilo kojeg od sljedećih uslova:

- 1) ovlaštenja za zastupanje pravnog lica;
- 2) ovlaštenja za donošenje odluka u ime pravnog lica; ili
- 3) ovlaštenja za sprovođenje kontrole u okviru pravnog lica.

Pravno lice može se smatrati odgovornim ako je zbog nedostatka nadzora ili kontrole od strane fizičkog lica iz stava 1 omogućeno učinjenje teškog prekršaja u korist tog pravnog lica od strane fizičkog lica koje joj je podređeno.

Odgovornost pravnog lica ne isključuje postupke protiv fizičkih lica koja su učiniooci, podstrekajući ili pomagači u dotičnim prekršajima.

Sankcije za teške prekršaje

Član 106

Vrijednost proizvoda ribarstva stečenih učinjenjem teškog prekršaja određuje se prema članu 43 stavu 3 ovog zakona.

Novčana kazna za učinjenje teškog prekršaja mora odgovarati minimalno vrijednosti proizvoda ribarstva stečenih učinjenjem teškog prekršaja.

Ako se teški prekršaj ponovi tokom perioda od tri godine, novčana kazna mora odgovarati minimalno dvostrukoj vrijednosti proizvoda ribarstva stečenih učinjenjem teškog prekršaja.

Ako teški prekršaj nije doveo do sticanja proizvoda ribarstva, počinilac kazne se kažnjava u skladu sa članovima 107 i 108 ovog zakona.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Član 107

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) obavlja ribolov bez važeće dozvole, autorizacije ili odobrenja za ribolov koju je izdala Crna Gora ili relevantna obalna država (član 87 stav 1 tačka 1);

2) falsifikuje ili prikriva oznake, identitet ili registraciju ribarskog plovila (član 87 stav 1 tačka 2);

3) prikriva, neovlašćeno mijenja ili uklanja dokaze povezane sa istragom (član 87 stav 1 tačka 3);

4) ometa rad službenih lica ili posmatrača u obavljanju njihovih dužnosti (član 87 stav 1 tačka 4);

5) prekrcava bez potrebnog odobrenja ili ako je takvo prekrccavanje zabranjeno (član 87 stav 1 tačka 5);

6) prebacuje ili stavlja u kaveze plavoperajnu tunu bez odobrenja (član 87 stav 1 tačka 6);

7) prekrcava sa ili na plovila uvrštena na popis NNN plovila ili regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, obavlja operacije prenosa tim plovilima, učestvuje u zajedničkim ribolovnim operacijama sa tim plovilima ili pomaže tim plovilima ili ih opskrbljuje (član 87 stav 1 tačka 7);

8) učestvuje u radu plovila uvrštenog na popis NNN plovila ili regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, učestvuje u upravljanju takvim plovilom ili vlasništvu takvog plovila, između ostalog i kao stvarni vlasnik, ili pruža usluge privrednim subjektima povezanim sa takvim plovilom, uključujući logističke i druge finansijske usluge, kao i usluge osiguranja (član 87 stav 1 tačka 8);

9) obavlja ribolovne aktivnosti protivno pravilima koja se primjenjuju na području zabranjenog ili ograničenog ribolova (član 87 stav 1 tačka 9);

10) traži, lovi, zadržava na plovilu, prekrcava, iskrcava, prevozi, skladišti, prodaje, izlaže ili nudi na prodaju vrste za koje su takve aktivnosti zabranjene (član 87 stav 1 tačka 10);

11) obavlja ribolovne aktivnosti u pogledu vrsta koje podliježu ograničenjima ulova za koje privredni subjekat nema kvotu ili nema pristup kvoti države koja je država zastave, vrsta za koje je kvota iscrpljena ili vrsta koje podliježu moratorijumu na ribolov, privremenoj zabrani ribolova ili sezoni zabrane ribolova, osim slučajnog ulova, ako je ta aktivnost teški prekršaj iz člana 87 stav 1 tačka 10 ovog zakona (član 87 stav 1 tačka 11);

12) upotrebljava zabranjene ribolovne alate ili zabranjene metode (član 87 stav 1 tačka 12);

13) falsifikuje dokumenta, informacije ili podatke, zabilježene na papiru ili sačuvane u elektronskom obliku (član 87 stav 1 tačka 13);

14) mijenja snagu motora ili uređaja za praćenje stalne snage motora radi povećanja snage plovila iznad najveće stalne snage motora koja je navedena u sertifikatu motora (član 87 stav 1 tačka 14);

15) obavlja ribolovne aktivnosti uz primjenu prisilnog rada, kako je definisano članom 2 Konvencije MOR-a br. 29 o prisilnom radu (član 87 stav 1 tačka 15).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 750 do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 900 do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12 i 15 ovog člana, pored novčane kazne, pravnom licu dodjeljuje se i 7 kaznenih bodova u skladu sa članom 102 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 9 i 14 ovog člana, pored novčane kazne, pravnom licu dodjeljuje se i 6 kaznenih bodova u skladu sa članom 102 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2, 3, 6 i 13 ovog člana, pored novčane kazne, pravnom licu dodjeljuje se i 5 kaznenih bodova u skladu sa članom 102 ovog zakona.

Član 108

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) upotrebljava falsifikovana ili neispravna dokumenta, informacije ili podatke, zabilježene na papiru ili sačuvane u elektronskom obliku (član 87 stav 2 tačka 1);

2) ne ispunjava obaveze tačnog evidentiranja, čuvanja i dostavljanja podataka o ribolovnim aktivnostima, uključujući podatke koje treba dostaviti putem sistema za praćenje plovila, kao i podatke u pogledu prethodnog obavještanja, prekrcajnih deklaracija, dnevnika ulova, iskrcajnih deklaracija, evidencija o vaganju, potvrda o preuzimanju, prevoznih dokumenata ili prodajnih listova, osim kada je riječ o dozvoljenim odstupanjima iz člana 87 stav 2 tačka 3 ovog zakona (član 87 stav 2 tačka 2);

3) ne ispunjava obaveze tačnog evidentiranja procjena količina unutar dozvoljenog odstupanja (član 87 stav 2 tačka 3);

4) ne ispunjava obaveze u pogledu karakteristika ili upotrebe ribolovnog alata, akustičkih uređaja za odvratanje, selektivnost ili uređaja za privlačenje ribe, naročito u vezi sa označavanjem i identifikacijom, područjima, dubinom,

periodima, količinom alata i veličinom oka mrežnog tega ili sa opremom za sortiranje, odvajanje vode ili preradu, odnosno neusklađenost sa mjerama za smanjenje slučajnih ulova osjetljivih vrsta, osim ako je ta aktivnost teški prekršaj na osnovu člana 102 ovog zakona (član 87 stav 2 tačka 4);

5) ne donosi, ne zadržava na ribarskom plovilu, prekrcava i/ili prebacuje i ne iskrcava vrste koje podliježu obavezi iskrcavanja (član 87 stav 2 tačka 5);

6) obavlja ribolovne aktivnosti na području regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom na način koji nije u skladu sa primjenljivim mjerama očuvanja i upravljanja te organizacije ili na način kojim se te mjere krše osim ako je ta aktivnost teški prekršaj na osnovu člana 102 ovog zakona (član 87 stav 2 tačka 6);

7) čini višestruke prekršaje po osnovu ovog zakona (član 87 stav 2 tačka 7);

8) obavlja aktivnosti iz člana 107 stav 1 tačka 7 ovog zakona u vezi sa plovilom koje obavlja NNN ribolov, a nije uvršteno na popis NNN plovila (član 87 stav 2 tačka 8);

9) upotrebljava snagu motora ribarskog plovila koja premašuje najveću stalnu snagu motora sertifikovanu i evidentiranu u Registru ribarske flote (član 87 stav 2 tačka 9);

10) iskrcava u lukama drugih zemalja bez prethodnog obavještenja (član 87 stav 2 tačka 10);

11) nezakonito odlaže u more ribolovni alat ili drugi alat sa ribarskog plovila (član 87 stav 2 tačka 11);

12) stavlja na tržište proizvode ribarstva, osim ako je ta aktivnost teški prekršaj na osnovu člana 102 ovog zakona (član 87 stav 2 tačka 12);

13) obavlja aktivnosti sportsko-rekreativnog ribolova protivno ovom zakonu ili prodaje proizvode ribarstva ostvarenih sportsko-rekreativnim ribolovom (član 87 stav 2 tačka 13);

14) obavlja poslove koji su direktno povezani sa NNN ribolovom, uključujući trgovinu proizvodima ribarstva koji potiču iz NNN ribolova, kao i njihov uvoz, izvoz, preradu i stavljanje na tržište (član 87 stav 2 tačka 14).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 750 do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 3.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 750 do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 i 5 do 11 ovog člana, pored novčane kazne, pravnom licu dodjeljuje se i 5 kaznenih bodova u skladu sa članom 102 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 4 ovog člana, pored novčane kazne, pravnom licu dodjeljuje se i 4 kaznena boda u skladu sa članom 102 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, pored novčane kazne, pravnom licu dodjeljuje se i 3 kaznena boda u skladu sa članom 102 ovog zakona.

Član 109

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) zajedno sa ronilačkom opremom drži podvodnu pušku, kao i druge alate koji služe za ribolov i sakupljanje morskih organizama u plovilima, nosi ih uz obalu, drži na obali, u ribarskim objektima, u objektima za potrebe marikulture, u ugostiteljskim i drugim objektima u blizini obale i slično (član 31 stav 5);

2) vrši prevoz i drži podvodnu pušku, osti, harpun i slično u sredstvima drumskog saobraćaja zajedno sa ronilačkom opremom (član 31 stav 6);

3) drži kod sebe ili na plovilu toksične, omamljujuće ili nagrizajuće materije (član 36 stav 1 tačka 1 i stav 2);

4) drži kod sebe ili na plovilu generator struje (član 36 stav 1 tačka 2 i stav 2);

5) drži kod sebe ili na plovilu pneumatski čekić ili druge udarne naprave (član 36 stav 1 tačka 4 i stav 2);

6) drži kod sebe ili na plovilu povlačne naprave za sakupljanje crvenog koralu ili drugih vrsta koralu ili koralima sličnih organizama (član 36 stav 1 tačka 5 i stav 2);

7) drži kod sebe ili na plovilu krst Sv. Andrije i slične alate za sakupljanje u prvom redu crvenog koralu ili drugih vrsta koralu i koralima sličnih vrsta (član 36 stav 1 tačka 6 i stav 2);

8) drži kod sebe ili na plovilu sve vrste projektila, uz izuzetak harpuna i podvodnih pušaka koje se upotrebljavaju u sportsko - rekreativnom ribolovu bez ronilačkog aparata od izlaska do zalaska sunca (član 36 stav 1 tačka 7 i stav 2);

9) ribarsko plovilo iz člana 59 stav 1 ovog člana nema ugrađen funkcionalan uređaj za praćenje plovila koji automatskim prenosom podataka iz stava 1 ovog člana u redovnim vremenskim intervalima prikuplja i prenosi podatke Ribarskom monitoring centru satelitskom vezom ili zemaljskom mobilnom mrežom ili drugom sličnom tehnologijom (član 59 stav 2);

10) napusti luku bez instaliranog i potpuno funkcionalnog uređaja za praćenje (član 59 stav 12);

11) nakon tehničkog kvara ili prestanka rada uređaja za praćenje, napusti luku bez potvrde Ministarstva da uređaj za praćenje koji je na njemu instaliran ponovo ispravno radi (član 59 stav 13);

12) napusti luku sa neispravnim uređajem za praćenje radi njegove popravke ili zamjene bez odobrenja Ministarstva (član 59 stav 14);

13) ribarsko plovilo dužine veće od 10 metara preko svega nije opremljeno sistemom automatske identifikacije (AIS) (član 60 stav 1);

14) zapovjednik ribarskog plovila ne održava AIS u funkciji (član 60 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 do

2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 750 do 1.500 eura.

Član 110

Novčanom kaznom u iznosu od 750 do 2.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) se ne pridržava pravila ribolova i ometa druge (član 13 stav 2);
- 2) ne drži na plovilu autorizaciju za ribolov (član 23 stav 7);
- 3) ne obilježi ribolovne alate, opremu i ulov u sportsko-rekreativnom ribolovu (član 25 stav 4);
- 4) ne vodi evidenciju ulova u sportsko-rekreativnom ribolovu (član 25 stav 9 i član 30 stav 8);
- 5) organizuje takmičenje u sportsko-rekreativnom ribolovu bez prethodno pribavljenog odobrenja Ministarstva (član 29 stav 2);
- 6) stavlja u promet, skladišti, izlaže ili nudi na prodaju ulov ostvaren u ribolovu u naučno-istraživačke svrhe bez rješenja Ministarstva (član 32 st. 5 i 6);
- 7) rješenje za ribolov u naučno-istraživačke svrhe ne nalazi se na plovilu kojim se obavlja ribolov (član 32 stav 9);
- 8) obavlja ribolov pridnenim povlačnim alatima na mjestima označenim u službenim pomorskim publikacijama, na kojima se nalaze podmorski kablovi i cjevovodi, kao i hidroarheološka nalazišta i nalazi (član 37);
- 9) sa slučajnim ulovom zabranjenih vrsta morskih sisara, morskih ptica i morskih gmizavaca ne postupa u skladu sa ovim zakonom (član 42 st. 1 i 2);
- 10) sa slučajnim ulovom ajkula i raža ne postupa u skladu sa ovim zakonom (član 43);
- 11) obavlja ribolov na uzgajalištu i na udaljenosti manjoj od 100 m od uzgojnih instalacija (član 48 stav 1);
- 12) približava se uzgajalištu na udaljenost manju od 50 m (član 48 stav 2);
- 13) ne dozvoljava i ne sarađuje u sprovođenju mjerenja fizičke snage motora na ribarskom plovilu (član 52 stav 6);
- 14) obavlja ribolov ribarskim plovilom čija je tonaža veća od navedene u dozvoli za privredni ribolov (član 52 stav 8);
- 15) obavlja ribolov ribarskim plovilom koje nije propisno obilježeno spoljašnjom oznakom (član 53 st. 1);
- 16) ne dostavi Ministarstvu podatke o finansijskim i poslovnim aktivnostima u ribolovu i preradi proizvoda ribarstva (član 55 stav 1);
- 17) zapovjednik ribarskog plovila ne ispuni sve potrebne uslove za ukrcaj i siguran rad ovlašćenih posmatrača (član 57 stav 6);
- 18) isključi AIS, osim ako postoji neposredna opasnost od ugrožavanja sigurnosti ili zaštite posade (član 60 stav 3);
- 19) ne obavijesti Ribarski monitoring centar i prema potrebi nadležna tijela obalne države o isključenju AIS-a u slučaju neposredne opasnosti (član 60 stav 4);
- 20) obavlja iskrcaj proizvoda ribarstva sa ribarskog plovila van iskrcajnog mjesta (član 68 st. 1, 2 i 3);
- 21) proizvode ribarstva ne razvrstava u serije (član 79 stav 1);
- 22) ne dokaže da proizvodi ribarstva, prema potrebi, ispunjavaju zajedničke tržišne standarde u svim fazama lanca snabdijevanja (član 80 stav 3);
- 23) ako proizvodi ribarstva nijesu na odgovarajući način označeni kako bi se obezbijedila njihova sljedljivost (član 81 stav 1);
- 24) ako ne uspostavi sisteme i postupke za identifikaciju svakog privrednog subjekta koji im je isporučio serije proizvoda ribarstva i kome su ti proizvodi isporučeni (član 81 stav 2);
- 25) prodaje proizvode ribarstva kupljene u prvoj kupovini suprotno ovom zakonu (član 82 stav 4);
- 26) proizvode ribarstva koji se prevoze drumskim prevoznim sredstvima od iskrcajnog mjesta do mjesta prve prodaje ne prati prevozni dokument (član 83 stav 1);
- 27) vaganje ulovljenih količina proizvoda ribarstva po vrstama ne obavlja na iskrcajnom mjestu prije nego što se ti proizvodi skladište, prevoze ili stave na tržište, osim na osnovu rješenja Ministarstva (član 84 st. 1 i 3);
- 28) koristi vagu koja nije odobrena od strane Ministarstva (član 84 stav 6);
- 29) proizvode ribarstva koji su namijenjeni prodaji u kasnijoj fazi ne evidentira u elektronskim putem i u roku od 24 sata ne dostavi Ministarstvu potvrdu o preuzimanju (član 85 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 75 do 200 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 150 do 400 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 75 do 200 eura.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 111

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donešeni na osnovu Zakona o morskome ribarstvu i marikulturi („Službeni list CG”, br. 56/09 i 47/15), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Započeti postupci

Član 112

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Usaglašavanje poslovanja

Član 113

Privredna društva i preduzetnici registrovani za obavljanje privrednog ribolova i marikulture u skladu sa Zakonom o morskome ribarstvu i marikulturi („Službeni list CG”, br. 56/09 i 47/15), dužni su da svoje poslovanje usklade sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Važenje dozvola

Član 114

Dozvole za obavljanje privrednog ribolova koje su izdate do stupanja na snagu ovog zakona, važe do isteka roka na koje su izdate.

Primjena odredbi

Član 115

Odredbe člana 36 st. 13 i 14 i čl. 102 do 106, člana 107 stav 1 tač. 2, 3, 4 i 13 i st. 5, 6 i 7 i člana 108 stav 1 tač. 1 i 7 i st. 5, 6 i 7 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Odredbe čl. 69 do 72 ovog zakona neće se primjenjivati na plovila iz država članica Evropske unije od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja

Član 116

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o morskome ribarstvu i marikulturi („Službeni list CG”, br. 56/09 i 47/15).

Stupanje na snagu

Član 117

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 13/25-2/4

EPA 567 XXVIII

Podgorica, 26. jun 2025. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.